Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

«СОВЕТ УЗБЕКИСТОНИ» — ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМИТЕТА КОМПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ УЗБЕКСКОЙ ССР

49 йил чиқиши, № 73 (13.633). 28 МАРТ 1967 йил СЕШАНБА Баҳоси 2 тийин.

ҚУВА районидаги «Коммунизм» колхози далаларида ишлар қизиб кетди. Уртоқ С. Юнусов бошлиқ юқори ҳосилли бригада чигит экишга шай бўлиб турибди. Суратда: звено бошлиғи А. Отажонов (чапдан), бригадир С. Юнусов ва колхозчилардан А. Ғафуров ҳамда Х. Қурбонова ўртоқлар тупроқнинг донадорлигини текширишяпти.

Г. Бойко фотоси. (ЎзТАГ фотохроникаси).

Улуғ Октябрнинг 50 йиллиги шарафига

БОБО КАСБИМИЗ — БОҒБОНЛИКНИ УЛУҒЛАЙМИЗ

Ф. ШАМСИДДИНОВ,
Ўзбекистон КП Фарғона область комитетининг биринчи секретари.

Партия XXIII съезди қарорларида аҳоли истеъмоли учун зарур бўлган мева-чевалар, табиат ноз-неъматларининг сероб бўлишига эришиш масаласи қўйилди. Бу бежиз эмас. Табиат ноз-неъматлари одамнинг саломатлиги учун биринчи галда зарур бўлган, минг бир дардга даво бўладиган маҳсулотлардир. Биз учун энг аввало туман бойликлар яратишга қодир бўлган одамларнинг саломатлиги керак. Бусиз ҳеч қандай иш ҳақида, коммунизмнинг моддий-техника базасини яратиш ҳақида гап бўлиши мумкин эмас.

Дарҳақиқат, соғлом танда соғлом ақл бўлади, саломатлик — туман бойлик келтиради. **Статистлар характерли бир фактни келтиришди. Мевазорларга, боғларга ўралган Чимён, Нурсух, Водил сингари ўнлаб қишлоқларимизда одамларнинг узоқ умр кўраётганлигининг боиси мева-чеванинг сероблигидан экан.** Улар табиат ноз-неъматларини кўпроқ истеъмол қилишаркан. Ана шунинг учун ҳам мева-чева маҳсулотларини сероб қилиш масаласини қўймоқдамиз.

Ризамат ота айтгандай, **боғдорчилик — суяги меҳнатда қотган халқимизнинг бобо касби, халқимиз асрлардан буён шу касби билан ғурурланиб уни улуғлаб келади, янги-янги мева навларини яратади. Қува анори деймиз, Нурсух узуми, Оққўрғон анжири деймиз. Риштон ўриги, Олтиариқнинг юмшоқ бодоми деймиз. Ҳаммасининг ўз ватани, ўз ижодкори бор. Фарғона кўзга яқин, истараси иссиқ, гўзал, одамнинг баҳри-дилини очадиган ўлка. Унинг гўзаллигини очган, истарасини иссиқ қилган мевазорлари, уларни бунёдга келтирган қўли гул одамлар...**

Тўғри, Фарғона азалдан боғ-роғлар ўлкаси, лекин кейинги йилларда бу водийнинг ҳамма районларида боғдорчилик ва узумчиликка бирдай эътибор берилялти деб бўлмайди. Бир неча миллионлаб мевали кўчатлар ўтказилмоқда-ю, аммо мевага киритиб олингани жуда оз. Қанчадан-қанча боғлар қаровсизлик орқасида ҳувиллаб қолди, ҳосили камайиб кетди. Бу бизни ташвишга солмаслиги мумкин эмас.

Фарғона область партия комитети аввало боғдорчилик ва узумчиликни ривожлантиришда ихтисослашган хўжаликлар ташкил этиш ва уларни кенгайтириш йўлини тутмоқда. Областдаги Усмон Юсупов номли, «Мўян», генерал Узоқов номли боғдорчилик ва узумчилик совхозлари ҳар йили катта-катта даромад олаётир.

Поп районидаги дашт ерларда ташкил қилинган генерал Узоқов номли совхоз иккинчи йилиёқ узумчиликдан фойда кўра бошлади. Бу хўжалик ўтган йили давлатга 490 тонна ўрнига минг тоннадан зиёд узум топшириб, қарийб 200 минг сўм даромад қилди. Беш йилликнинг охирига бориб, бу хўжаликда узумзорлар 900 гектарга, ҳосилдорлик эса 5.5 минг тоннага етади. Бу хўжаликнинг узумчиликдаги тажрибаси бошқалар учун ибратлидир. Совхоз соҳибкорлари ток қаламчаларини фақат кузда экиш йўли билан уларни бир йил олдин, яъни икки йилда ҳосилга киритиб олаётирлар. Ток қаламчаларини фақат кўкламда экиш билан чегараланиб қолаётган бошқа хўжаликларнинг боғбонлари поплликларнинг бу тажрибасини ўзларида қўллаб кўришлари шубҳасиз катта фойда келтиради.

Худди шунингдек, Усмон Юсупов номли совхозда ҳам дашт ва тошлоқ ерлар ҳисобига узумзорлар ва мевазорлар йил сайин кенгайиб боряпти. Бу — халқимизнинг мева-чеваларга, узумга бўлган талабини қондиришнинг бир йўли. Бундан ташқари, биз боғ-роғларни кенгайтириш, янги боғлар барпо этишни умумхалқ ишига айлантириб юбордик. Фарғоналиклар улуғ Ленин бошлаб берган шанбаликларни давом эттириб, Логон, Катта Фарғона канали сингари ўнлаб катта-кичик каналларни қурганлар. Ана шу кишилар, уларнинг фарзандлари энди Фарғонани ҳақиқий боғроғлар ўлкасига, серобчилик диёрига айлантиришга, даштларда, ҳар бир қишлоқда, ҳар бир мактаб, касалхона ва идора олдида катта-кичик мевазорлар ташкил этишга киришдилар. Фарғона сувини ичаётган бирор киши бу ишдан четда қолмаслик ҳаракатида.

Область меҳнаткашлари юбилей йили баҳорида ўн жуфтдан мевали кўчат ўтказишга аҳду-паймон қилдилар. Шу муборак юбилей йилининг кўкламида Фарғонада 10 миллион туп мевали кўчат ўтказилади. Янгидан 733 гектар боғ, 247 гектар узумзор барпо этилади.

Биз янги боғ-роғлар ташкил қилишга ҳамма шаҳар ва район партия комитетлари ҳамде ижроия комитетлари етарли раҳбарлик ва ғамхўрлик қилаётирлар деб айта олмаймиз. Кўп районларда кейинги йилларда бу ишга эътибор берилмай қўйилди. «Боғбон, соҳибкор меҳнатининг қадр-қимматини яна ҳам юқори кўтарсак, эъзозласак, ёшларда ана шу табаррук касбга меҳр уйғотсак, боғдорчилик янада ривож топармиди», деган Ризамат ота минг марта ҳақли.

Бизнинг назаримизда, **ҳар бир хўжаликда боғдорчилик бригадалари ташкил этиш мақсадга мувофиқ.** Ҳамма хўжаликларда боғлар ташкил этиш учун ҳар қанча ер ҳам топилади, уста соҳибкорлар ҳам. Бундай боғ бригадалари хўжаликларимизда йўқ эмас, бор. Лекин улар кўп хўжаликларда фақат номигагина бор. Боғ бригадалари боғ ишларидан кўра кўпроқ дала ишлари билан машғул бўладилар. Хўжалик раҳбарлари уларнинг боғларга яхшироқ қарашларига, вақтида парвариш қилишларига ҳамма вақт имкон яратиб бераверма йдилар. Шунингдек, областимизда яна бир қанча ихтисослашган боғдорчилик ва узумчилик хўжаликлари ташкил этиш лозим кўринади. **Областда бошқа экинларга нисбатан боғдорчилик ва узумчиликдан кўпрок даромад келтирадиган ерлар анчагина бор. Улар бир неча ўн минг гектарни ташкил этади.** Фарғона районидаги Усмон Юсупов номли совхоз ва бошқа хўжаликларнинг тажрибаси шуни кўрсатяптики, тоғли бу районда боғдорчилик ва узумчиликни бекиёс ривожлантириш, ихтисослашган хўжаликлар ташкил этиш мумкин. Бу ерда аста-секин янги боғдорчилик райони ташкил этиш серобчилик йўлида қўйилган дадил қадамлардан бири бўлади.

Бундай ерлар фақатгина Фарғона районида эмас, Ўзбекистон, Киров, Поп, Риштон, Қува районларида ҳам кўплаб топилади. Лекин ана шу район раҳбарлари ва мутахассислари ҳали бу ерларни ҳисобга олиб, боғ-роғлар бунёд қилиш масаласини кўтарганларича йўқ. Ўзбекистон ва Киров районларининг ерлари Олой тоғ ёнбағрига чўзилиб кетган. Шу ердаги Нурсух узумларининг донғи жаҳонга кетган. Лекин бу умумзорлар ҳеч кенгаймай келади. Ваҳолонки, Олой тоғи этакларидаги фойдаланилмай ётган дашт ерларда жуда катта узумзорлар барпо этиш мумкин.

Кўпинча завод ва фабрикаларда бўлганимизда ишчилар шаҳар коммунал хўжалик бошқармаларининг ишига эътироз билдирадилар. **Нимага шаҳар кўчаларида акация билан чинор кўкартиришдан нарига ўтишмайди, нимага мевали дарахт экиш мумкин эмас, дейишади. Тўғри талаб. Фарғона, Қўқон, Марғилон шаҳар коммунал хўжалик бошқармалари шу масалани ўйлаб кўришлари керак.**

Айрим қишлоқларда бўлганимизда эса боғбонлар билан суҳбатлашиб қолсак, қандай мевазорларимиз бўларди, деб ачиниб қўйишади. Ҳа, баъзи бир қишлоқларда беҳизор, ёнғоқзор, олчазор, бодомзорлар барпо қилиш одатдан чиқиб кетяпти. Илгари Олтиариқ ўзининг юмшоқ бодоми билан машҳур эди. Энди ўша бодомзорлар тугаб боряпти. Областимизда арзигулик беҳизорларимиз йўқ. Ёнғоқзорлар эса тугатилиб кетган. Шу билан бирга номига ўрикзор, олмазор, бодомзор бўлиб ерни эгаллаб турган боғлар ҳам оз эмас. Парваришнинг ёмонлиги оқибатида улардан жуда кам ҳосил олиняпти. Боғбонларимиз фақат мевали дарахтларни кўплаб экишнигина эмас, улардан юқори ҳосил ола билишни ҳам ўйлашлари лозим. Дарахт экилса-ю, тузукроқ ҳосил бермаса, ундан нима фойда. Биз боғбонлар, соҳибкорлар мусобақасини йўлга қўйишимиз керак.

Бу йил янги боғ-роғлар ташкил этиш ҳаракатини кенг қулоч ёздириб қўйиб, кўчатимиз етмай қолди. Кўчат етиштирувчи базамиз кичкиналиги кўриниб қолди, бунинг оқибатида Қашқадарё ва Қирғизистондан кўчат сотиб олиб келтиришга мажбур бўлдик. Шунинг учун ҳам келгуси йилларда яна шундай аҳвол юз бермаслиги учун ҳар бир хўжаликнинг ўзида кўчатхоналар барпо қилмоқчимиз. Бу, камайиб кетган мева навларини яна кўпайтириш имконини ҳам берди. Худди шунингдек, боғдорчилик ва узумчилик бўйича кадрларимизнинг ниҳоятда камлиги маълум бўлиб қолди. Шунинг учун ҳам ҳозирдан шундай кадрлар тайёрлашга киришилди. Бир группа ёшлар Тошкентга бир йиллик курсларга ўқишга юборилди. Бундан ташқари, бизда тез бузиладиган меваларни сақлаш ҳозиргача яхши йўлга қўйилмаган. Биз бунга барҳам бериш мақсадида бу йил сушилкалар қуришга киришамиз.

Фарғона боғбонлари қутлуғ ишга қўл урдилар. Ҳозир ҳамма ерда режа бўйича кўчат ўтказилиб, янги боғлар барпо этиляпти. Ҳар қандай об-ҳаво шароитида ҳам мевалар серҳосил бўгаверадиган биргина Сўхнинг ўзида ҳозиргача неча юз минг туп мевали кўчат ўтказилди. Тоғ этакларида юзлаб гектар боғ қилинди. Фарғоналиклар олтмишинчи йиллардан авлодларимизга муносиб ёдгорлик қолдириш ҳаракатидалар. Бу мевазор ва узумзор боғлар уларнинг Октябрнинг қутлуғ тўйига тўёналари бўлади.

САБЗАВОТКОРЛАР ТАШВИШИ

Далаларда иш қизиб кетди. Айниқса сабзавоткорларнинг ташвиши ортди. Улар Октябрь 50 йиллигини мўл ҳосил етиштириш билан кутиб олиш учун шу кунларда нима ишлар қилишлари керак?

Сабзавот-полиз экинлари ва картошка етиштириш республика илмий-тадқиқот институтининг директори, қишлоқ хўжалик фанлари кандидати Ю. Каримов штатсиз мухбиримиз И. Скворцовнинг ана шу саволига жавобан қуйидагиларни баён қилди:

Сабзавоткорларимиз учун қизғин дамлар келди. Ҳозирги кунларда эртанги ҳосилнинг тақдири ҳал этилади!

Барча колхозларда бултур августда пиёз экиб қўйилган эди. Қиш унча иссиқ келмади, экинларни совуқ уриб кетиши ҳам мумкин эди. Шунинг учун пиёз экилган далаларнинг ҳаммасини текшириб кўриш ва агар экинлар сийраклашиб қолган ёки нобуд бўлган бўлса албатта қўшимча экиш керак.

Пиёзнинг уруғлик кўчатларига ҳам назар ташлаш, кўчатлар нобуд бўлган жойларда қайтадан экиш лозим.

Республиканинг жанубида — Сурхондарё, Қашқадарё ва Бухоро областларида эртаги карамни ва гул карамни парниклардан олиб далага ўтқаза бошлаш вақти келди. 60x60 сантиметр схемада квадрат-уялаб экиш энг мақсадга мувофиқ усулдир; бундай қилинганда бир гектар ерга 27 минг туп кўчат керак бўлади. 70x30 сантиметр схемаси асосида экилганда эса, одатда гектар бошига 48 минг туп кўчат бўлишига эришиш керак.

Бир картада эртаги карам ва помидор ёки бодринг етиштириш учун экинларни тиғиз қилиб жойлаштириш усулидан фойдаланиш зарур. Бу методни институтимиз олимларидан бири, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган агроном А. Каримов ишлаб чиқди. Карамни ўртада иккита эгат қолдириб учинчисига экиш яхши. Орада бўш қолдириб кетилган эгатларга апрель ойида помидор ёки бодринг экилади. Май ойининг охирига бориб карам пишади ва помидор ҳамда бодринг палакларининг озиқланиши учун бояги майдон бўшаб қолади. Тиғиз экиш методи ҳар бир картадан икки марта ҳосил олиш имконини беради.

Шу кунларда республиканинг ҳамма жойларида пиёз, сабзи ва қанд лавлаги экишни тезда тугаллаш лозим. Экишни 50x20 сантиметр схемаси асосида ўтказиш тавсия этилади. Бунда гектарига 12-20 килограмм пиёз, 6-8 килограмм сабзи, 16-20 килограмм лавлаги уруғи сарфланади. Уруғ 2-3 сантиметр чуқурликка ташланса яхши натижа беради.

Редиска апрелнинг бошларидаёқ меҳнаткашлар дастурхонига тортиқ қилиниши кутилади. Редискани апрелнинг ўрталаригача табақалаштирган ҳолда ҳар 15 кундан кейин экиш керак. Бундай қилинганда редиска бодринг пишигунча адо бўлмайди.

Бу йил ҳаво серёғин келди. Тупроқдаги озуқа моддалари камайиб қолди. Бўлиб ўтган совуқлар тупроқни бойитадиган микробиологик жараёнларни тўхтатиб қўйди. Ана шунинг учун ҳам ерга ҳозирнинг ўзидаёқ йил бўйи солинадиган азотли ва фосфорли ўғитларнинг ярмисини солиш керак бўлади. Уларни эгат олинган жойларда эгат ёқасига, эгат олинмаган жойларда эса ернинг сидирғасига сепиш керак.

Юбилей йилида бутун республикамиз меҳнаткашлари, шу жумладан сабзавотчиларимиз Ватанга, халқимизга кўп маҳсулот етказиб бериш учун астойдил курашишлари керак. Аввало ҳамма ерда эртаги экинларни тўла экиб олиш, сўнгра эса, ҳар бир экинни меҳр билан парвариш қилиш лозим.

И. СКВОРЦОВ,
агроном.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА УЧРАШУВ

25 мартда КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев Уругвай Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Совет Иттифоқида меҳмон бўлиб турган Биринчи секретари ўртоқ Родней Арисменди билан учрашди.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси билан Уругвай Коммунистик партияси ўртасидаги муносабатлар учун характерли бўлган дўстлик ва ўртоқлик вазиятида ўтган учрашув вақтида ҳар иккала томонни қизиқтираётган кўпгина масалалар фикрлашиб олинди.

Суҳбатда КПСС Марказий Комитетининг секретари ўртоқ Б. Н. Пономарев қатнашди.

КПСС ва Уругвай компартиясининг вакиллари якдиллик билан шуни қайд қилдиларки, жаҳон реакциясининг маркази бўлиб қолган АҚШ империализми ҳамма воситалар билан, шу жумладан қурол кучи билан ҳам инсониятнинг прогрессив ривожланишига халақит беришга, халқларнинг озодлик курашини тўхтатиб қолишга интилмоқда. АҚШ ҳукмрон доираларининг агрессив сиёсати, улар бошқа мамлакатларнинг ички ишларига аралашаётганлиги, Латин Америкасидаги реакцион ва диктаторлик режимларини сурбетларча қўллаб-қувватлаётганлиги ялпи тинчликка жиддий таҳдид солмоқда ҳамда Латин Америкаси ва барча мамлакатлардаги халқларнинг миллий манфаатларига зид бўлиб тушмоқда.

КПСС ва Уругвай компартияси АҚШ империализмнинг Вьетнамдаги босқинчилик агрессиясини яна бир марта кескин қораладилар ҳамда вьетнам халқининг қаҳрамонона ва одилона кураши билан ўзларининг жанговар бирдам эканликларини айтдилар.

КПСС ва Уругвай компартияси вакиллари ҳозирги замон шароитида коммунистик ҳаракатни марксизм-ленинизм принциплари асосида жипслаштириш ва шу ҳаракатнинг бирлиги учун кураш алоҳида катта аҳамият касб қилаётир, деб ҳисоблайдилар. Ҳар иккала партиянинг фикри шуки, коммунистик ва ишчи партиялар вакилларининг халқаро кенгашини ўтказиш учун шарт-шароит тобора кўпроқ етилмоқда. Улар янги Кенгаш коммунистик ҳаракатни жипслаштириш учун, бу ҳаракатнинг жанговар ҳамкорлиги учун, марксизм-ленинизм принципларининг пролетар интернационализми идеяларининг тантанаси учун, империализмга қарши барча кучларнинг жипслиги учун актив курашга жиддий ҳисса бўлиб қўшилади, деб ҳисоблайдилар.

Суҳбатлар чоғида ўртоқ Арисменди Уругвай халқининг барча сўл кучлари бирлигини мустаҳкамламоқ учун компартиянинг сабот билан олиб бораётган кураши ижобий натижалар бераётганлигини қайд қилиб ўтди. Уругвай компартиясининг омма орасидаги таъсири ва обрўйи кучаймоқда. Уругвай компартияси Латин Америкасидаги коммунистик партиялар билан бирликни мустаҳкамламоқда, вьетнам халқининг кураши билан, Куба революцияси билан, барча революцион ҳаракатлар билан тобора кенг бирдамликни авж олдирмоқда. У, Латин Америкасидаги бошқа халқларнинг курашини уругвай халқининг ватанпарварлик ва озодликка эришиш истак ва орзуларидан ажратиб бўлмайди, деб ҳисоблаб, уларнинг кураши билан актив бирдамлик ҳаракатларини авж олдирмоқда.

Ўртоқ Арисменди КПССнинг, Совет Иттифоқининг жаҳоншумул тарихий ролини, уругвай меҳнаткашларининг уларга бўлган жуда катта меҳр-муҳаббатини уқтириб ўтди. Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 50 йиллигига, барча мамлакат революционерларининг байрамига ҳозирги вақтда Уругвайда катта тайёргарлик ишлари олиб борилмоқда.

КПСС вакиллари ҳам СССРдаги коммунистик қурилиш тўғрисида, КПССнинг фаолияти ҳақида, совет халқи Октябрь революциясининг шонли 50 йиллигига сиёсий активлик ва меҳнат ғайрати билан тайёргарлиқ кўраётганлиги тўғрисида гапириб ўтдилар. КПСС вакиллари Уругвай коммунистларининг тинчлик, демократия ва социал тараққиёт учун олиб бораётган курашига бирдамлик изҳор қилдилар ҳамда халқаро коммунистик ҳаракатнинг бирлиги ва жипслиги учун курашга Уругвай компартияси қўшаётган ҳиссага юксак баҳо бердилар.

Ҳар иккала партия вакиллари коммунистик ва ишчи партияларнинг 1957 ва 1960 йиллардаги Кенгашлари чиқарган хулосаларига ўзларининг содиқ эканликларини уқтириб ўтдилар ҳамда КПСС билан Уругвай компартияси ўртасида ўртоқлик ва қардошлик алоқаларини марксизм-ленинизм, пролетар интернационализми принциплари асосида ривожлантиришга интилаётганликларини таъкидладилар.

ГЎШТ — ДАВЛАТГА

Улуғ Октябрнинг шонли 50 йиллик юбилейини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олиш учун астойдил курашаётган Бухоро областидаги Навоий районининг меҳнаткашлари яна бир зафар қучдилар. Улар социалистик мусобақани кун сайин қизитиб, давлатга 3150 центнер гўшт етказиб бердилар ва ярим йиллик планни барвақт адо этдилар.

Ярим йиллик топшириқнинг муддатидан илгари бажарилишига колхозлараро бўрдоқичилик базаси коллективи катта ҳисса қўшди. База топширган қорамолларнинг 90 проценти ўртадан юқори семизликда бўлди.

Район чорвадорлари гўшт етказиб бериш юзасидан йиллик планни байрамгача тўла бажариш учун курашяптилар.

Хоразм область партия комитети пленуми

Хоразм область партия комитетининг пленуми Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг «Хоразм область партия комитетининг меҳнаткашлар депутатлари маҳаллий Советларига КПСС XXIII съезди талаблари асосида раҳбарлиги тўғрисида»ги қарорини бажаришда область партия ташкилотларининг вазифалари ҳақидаги масалани муҳокама этди.

Докладчи — обкомнинг иккинчи секретари И. П. Дрижак ва музокараларда сўзга чиққан ўртоқлар КПСС Марказий Комитетининг «Меҳнаткашлар депутатлари қишлоқ ва посёлка Советларининг ишини яхшилаш тўғрисида»ги қарори муносабати билан Советларнинг ҳозирги шароитдаги вазифаларини атрофлича таҳлил қилдилар.

Пленум ишида Ўзбекистон КП Марказий Комитети бюроси аъзолигига кандидат, республика Халқ контроли комитетининг раиси М. Т. Турсунов қатнашди. Пленум муҳокама этилган масала юзасидан қарор қабул қилди.

Ф. ЗОҲИДОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

Маккажўхори униб чиқди

Шеробод районидаги «Партия XXII съезди» колхозининг Рашид Раҳмонов бошлиқ маккажўхорикорлик бригадасининг экинлар барвақт экилган участкаларида маккажўхори униб чиқди.

ТАШАББУСГА ҚАНОТ

Ўзбекистон КП Марказий Комитетида

Юбилей вахтасида туриб ишлаётган илғор меҳнаткашларнинг ватанпарварлик ташаббуси ҳақида

Бутун мамлакатда бўлаётганидек, республикамизда ҳам Улуғ Октябрнинг 50 йиллигини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақа кенг авж олиб кетди. Меҳнаткашларнинг коллективлари ўзларининг яратувчилик ишларида янги марраларни белгилаб, юбилей вахтасида туриб меҳнат қилмоқдалар.

Окятбрь олди социалистик мусобақаси жараёнида кенг халқ оммасининг янгидан-янги ватанпарварлик ташаббуслари туғилмоқда. Ижодий меҳнат ғайратшижоатига тўлиб-тошган шаҳар ва қишлоқларнинг меҳнаткашлари муваффақиятга эришиш учун изланиб, тўғри йўлни белгилаб олмоқдалар.

Октябрь революцияси номли Тошкент тепловоз-вагон ремонти заводи коллективида ажойиб ташаббус вужудга келди. Шонли революцион анъаналарга бой бу илғор корхона меҳнаткашлари юбилей йили учун ўзларининг шахсий планларини белгилаб олдилар. Совет ҳокимиятининг юбилейи шарафига она Ватанга шахсий совғалар тайёрлашга аҳд қилдилар.

КПСС аъзоси, шу завод токари Михаил Сергеев янги ватанпарварлик ҳаракатининг ташаббускори бўлди. Коммунист-новатор умумий ишдаги ўзининг ўрнини аниқ белгилаб олди, юбилей йили учун шахсий план тузиб олди: меҳнат унумдорлигини 10 процент ошириш, йиллик планни 7 ноябргача адо этиш, ўзининг беш йиллик планини тўрт йилда бажариб, пландан ташқари ишлаб чиқарган маҳсулоти, рационализация ва тежамкорлик ҳисобига юбилей жамғармасига 3 минг сўм миқдорида ҳисса қўшишга аҳд қилди.

Ўртоқ Сергеев «Правда Востока» газетасининг 16 март сонида «Мард майдонда ўзини кўрсатсин» деган мақоласи билан чиқди. У ҳар бир меҳнаткашни юбилей йилида ўзининг шахсий режасини тузиб чиқиш, Октябрь олди социалистик мусобақасида конкрет маррасини белгилаб олишга даъват этди. Унинг бу жўшқин чақириғи завод коллективи қалбидан чуқур жой олди.

«Қизил шарқчилар»нинг ташаббуси кенг қанот ёзди, Тошкентдаги 153-қурилиш тресги бинокорлари, Сирдарёдаги «Малик» совхози пахтакорлари, Андижон районидаги Карл Маркс номли колхоз аъзолари, Шовот районидаги Чкалов номли, Тошкентдаги 1-пойафзал фабрикаси, Тошкент тепловоз депоси меҳнатчилари бу ташаббусга биринчилар қатори қўшилдилар.

Корхоналар, колхозлар ва совхозларда «Улуғ Октябрнинг 50 йиллигига муносиб туҳфалар тайёрлаймиз!», «Юбилей шарафига шахсий мажбурият олиш — ҳар бир меҳнаткашнинг виждон бурчи», «Юбилей йилида сафимизда қолоқлар бўлмайди» деган шиор остида ватанпарварлик ҳаракати кенг авж олмоқда.

Республика газеталарида ўзларининг мактуб ва мақолалари билан чиққан юбилей меҳнат вахтаси ташаббускорлари — 153-қурилиш тресги бинокорлар бригадасининг бошлиғи Раҳим Зияев, «Малик» совхозининг бригадири Даврон Тўйчиев, Андижондаги Карл Маркс номли колхоз бригада бошлиғи Файзиддин Абдураззоқов, Шовот районидаги Чкалов номли колхоз бригадири Зариф Раҳматов, Тошкентдаги 1-пойафзал фабрикасининг прессловчиси Маҳмуджон Юсупов, тепловоз депоси машинисти Абдулхай Маракаев янги ватанпарварлик ташаббуси ҳамманинг қалбидан чуқур жой олаётгани ҳақида яхши ҳикоя қилиб бердилар.

Она-Ватанга шахсий юбилей совғалари армуғон этиш ҳаракати жуда катта сиёсий ва халқ хўжалиги аҳамиятига эга. Бу ҳаракатнинг истиқболи порлоқ. Унинг қатнашчилари сафи кун сайин кенгайиб бормоқда. Ватанпарварлик ҳаракати чинакам оммавий, умумхалқ ҳаракатига айланиши турган гап.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Октябрь революцияси номли Тошкент тепловоз-вагон ремонти заводи, 153-қурилиш трести, «Малик» совхози, Андижон районидаги Карл Маркс номли ва Шовот районидаги Чкалов номли колхозлар, Тошкентдаги 1-пойафзал фабрикаси, Тошкент тепловоз депоси ва бошқа коллективларнинг юбилей йилида шахсий режалар тузиб олиш ва Совет ҳокимиятининг 50 йиллиги шарафига юксак социалистик мажбуриятлар қабул қилиш ҳақидаги ватанпарварлик ташаббусини маъқуллади.

«Правда Востока», «Совет Ўзбекистони», «Ҳақиқати Ўзбекистон», «Ленин байроғи» газеталарининг фойдали ташаббуси қайд қилиб ўтилди. Бу газеталар илғор ишчилар ва колхозчиларнинг янги ватанпарварлик ташаббуси ҳақидаги материалларни ўз вақтида эълон қилди.

Ўзбекистон КП Марказий Комитети область, шаҳар ва район партия комитетлари, барча бошланғич партия ташкилотлари зиммасига юбилей меҳнат вахтаси ташаббускорларининг ажойиб ватанпарварлик ҳаракатини кенг пропаганда қилиш, октябрь олди социалистик мусобақасига раҳбарликни кучайтириш, бу мусобақанинг бир мақсадга қаратилган конкрет ва таъсирчан бўлишини таъминлаш, Совет ҳокимиятининг 50 йиллиги арафасида шаҳар ва қишлоқ меҳнаткашларининг она-Ватанга шахсий меҳнат совғалари армуғон этиш ҳаракатига тобора кўпроқ қўшилишига эришиш вазифасини юклади.

Республика, область, шаҳар ва район газеталари редакцияларига, Ўзбекистон Телеграф Агентлиги ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Радиоэшиттириш ва телевидение Давлат комитетига меҳнаткашларнинг юбилей йилида олган мажбуриятлари ва шахсий режалари ҳақидаги материалларни ҳамда бу режа ва мажбуриятларнинг қандай бажарилаётганлигини, янги ватанпарварлик ҳаракати шаҳар ва қишлоқларда қай тариқа авж олаётганини ёритувчи материалларни мунтазам бериб бориш, Улуғ Октябрнинг 50 йиллигини муносиб кутиб олиш учун бошланган социалистик мусобақанинг боришини кенг ёритишни топширди.

СССР ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ МИНИСТРЛИГИ КОЛЛЕГИЯСИ БИЛАН ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ВА ТАЙЁРЛАШ ИШЧИ ВА ХИЗМАТЧИЛАРИ КАСАБА СОЮЗИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ҚАРОРИДАН

ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИДА 1966 ЙИЛ БУТУНИТТИФОҚ СОЦИАЛИСТИК МУСОБАҚАСИНИНГ ЯКУНЛАРИ ТЎҒРИСИДА

СССР қишлоқ хўжалиги министрлигининг коллегияси билан қишлоқ хўжалиги ва тайёрлаш ишчи ҳамда хизматчилари касаба союзи Марказий Комитетининг Президиуми қишлоқ хўжалигида 1966 йилги Бутуниттифоқ социалистик мусобақасининг якунларини кўриб чиқиб, Ўзбекистон ССРдан қуйидагиларни ғолиблар деб топишга ҳамда СССР Министрлар Совети билан ВЦСПСнинг кўчма Қизил байроғини ва пул мукофотларини беришга қарор қилдилар.

Андижон областига — СССР Министрлар Совети билан ВЦСПСнинг кўчма Қизил байроғи ҳамда 25 минг сўмлик пул мукофоти берилсин;

Сурхондарё областининг **Денов районига**, Хоразм областининг **Янгиариқ районига** — СССР Министрлар Совети билан ВЦСПСнинг кўчма Қизил байроғи ҳамда 10 минг сўмлик пул мукофотлари берилсин;

СССР Министрлар Совети билан ВЦСПСнинг кўчма Қизил байроқлари ва мукофотлар жадвали бўйича биринчи пул мукофотлари қуйидагиларга берилсин:

КОЛХОЗЛАРДАН:

Самарқанд областининг Пастдарғом районидаги **Карл Маркс** номли колхозга;

Сирдарё областининг Боёвут районидаги **«Коммунизм»** колхозига;

Фарғона областининг Поп районидаги **Ленин** номли колхозга;

Хоразм областининг Ҳазорасп районидаги **Наримонов** номли колхозга.

РЕСПУБЛИКА ҚАРАМОҒИДАГИ ДАВЛАТ КОРХОНАЛАРИ ВА ТАШКИЛОТЛАРИДАН:

Андижон областидаги **«Савай»** совхозига;

Сирдарё областидаги **«Пахтаорол»** совхозига.

СССР Қишлоқ хўжалиги министрлиги билан қишлоқ хўжалиги ва тайёрлаш ишчи ва хизматчилари касаба союзи Марказий комитетининг кўчма Қизил байроқлари ва мукофотлар жадвали бўйича биринчи пул мукофотлари қуйидагиларга берилсин:

КОЛХОЗЛАРДАН:

Андижон областининг Ленин районидаги **«Правда Востока»** колхозига;

Бухоро область Ғиждувон районидаги **«Гулистон»** колхозига;

Қашқадарё область Шаҳрисабз районидаги **Ленин** номли колхозга;

Сурхондарё область Жарқўрғон районидаги **«Меҳнат-Роҳат»** колхозига;

Тошкент область Бўка районидаги **«Гулистон»** колхозига;

Қорақалпоғистон АССР Беруний районидаги **Киров** номли колхозга.

РЕСПУБЛИКА ҚАРАМОҒИДАГИ ДАВЛАТ КОРХОНАЛАРИ ВА ТАШКИЛОТЛАРИДАН:

Бухоро областидаги **«Шофиркон»** совхозига;

Қашқадарё областидаги **«Муборак»** давлат наслчилик заводига;

Сурхондарё областидаги **«Сурхон»** совхозига;

Сурхондарё областидаги **«Ҳазорбоғ»** совхозига;

Самарқанд областидаги **«Пайариқ»** совхозига;

Тошкент областидаги **«Чиноз»** совхозига;

Қорақалпоғистон АССРдаги **Максим Горький** номли совхозга.

ҒОЛИБЛАРГА ҚИЗИЛ БАЙРОҚЛАР

СССР қишлоқ хўжалик министрлигининг коллегияси ҳамда қишлоқ хўжалик ва тайёрлов ишчи ва хизматчилари касаба союзи марказий комитетининг президиуми 1966 йилда қишлоқ хўжалигидаги Бутуниттифоқ социалистик мусобақаси якунларини қараб чиқиб, шу мусобақа ғолибларини аниқладилар:

Областларга бўлинмаган Грузия ССР, Литва ССР, Молдавия ССР, ва Туркманистон ССР иттифоқдош республикаларнинг зона мусобақаси ғолиблари деб ҳисобланди. Бу республикаларга СССР Министрлар Совети ва ВЦСПСнинг кўчма Қизил байроқлари ҳамда 25 минг сўмдан пул мукофотлари берилди.

Ўлкалар, областлар ва автоном республикалардан қуйидагилар мусобақа ғолиблари ҳисобланди:

РСФСРдан — Олтой, Краснодар, Краснояр ўлкалари, Воронеж, Ленинград, Москва, Оренбург, Ростов, Челябинск областлари ва Бошқирдистон АССР;

Украина ССРдан — Днепропетровск, Қрим, Черкасси, Чернигов областлари;

Белоруссия ССРдан — Минск области;

Ўзбекистон ССРдан — Андижон области;

Қозоғистон ССРдан — Кустанай ва Шимолий Қозоғистон областлари.

Ғолибларга СССР Министрлар Совети ва ВЦСПСнинг кўчма Қизил байроқлари ҳамда 25 минг сўмдан пул мукофотлари берилди.

Районлар мусобақасининг ғолиблари ҳам аниқланди. Бу ғолибларга ҳам СССР Министрлар Совети ва ВЦСПСнинг кўчма Қизил байроқлари ҳамда ўн минг сўмдан пул мукофотлари берилди.

126 колхозга ва республикага бўйсунадиган 56 давлат қишлоқ хўжалик корхонасига СССР Министрлар Совети ва ВЦСПСнинг Қизил байроқлари ҳамда биринчи пул мукофотлари берилди.

СССР Қишлоқ хўжалик министрлигининг коллегияси билан қишлоқ хўжалик ва тайёрлов ишчилари ва хизматчилари касаба союзи марказий комитетининг президиуми мусобақа ғолиблари эришган муваффақиятлар ва иш методларини кенг ёйиш — энг яхши хўжаликларнинг тажрибасини барча колхоз ва совхозларнинг мулки қилиш зарур деб ҳисоблайдилар.

КПСС XXIII съезди қарорларини амалга ошириш ва Улуғ Октябрнинг 50 йиллигини муносиб кутиб олиш учун, қишлоқ хўжалигини янада юксалтириш учун социалистик мусобақани бундан буён ҳам авж олдириш юзасидан конкрет тадбирлар ишлаб чиқиш тавсия этилди.

(«Сельская жизнь» газетасининг шу йил 24 март сонида қишлоқ хўжалигидаги социалистик мусобақанинг якунлари тўғрисида батафсил ҳикоя қилинади).

(ТАСС).

МУХБИРЛАР СЛЁТИ

САМАРҚАНД, («Совет Ўзбекистони» мухбири). Куйбишев номли қишлоқ хўжалик институти мажлислар залида ишчи ва қишлоқ мухбирларининг область слёти бўлиб ўтди. Слётда Самарқанд область партия комитетининг секретари М. Ҳасанова КПСС XXIII съезди қарорлари асосида ишчи-қишлоқ мухбирлари ҳаракатини кучайтириш чоралари тўғрисида доклад қилди.

Доклад юзасидан бўлган музокараларда Ургут район «Октябрь алангаси» газетасининг редактори Э. Ғуломов, Пастдарғом районидаги «Ўзбекистон 40 йиллиги» совхози партия ташкилотининг секретари Н. Латипов, Пайариқ район, Куйбишев номли колхоздаги мактаб ўқитувчиси Н. Собиров, Иштихон район партия комитетининг секретари И. Қиличев, Каттақўрғон районидаги 21-мактаб комсомол комитетининг секретари Р. Туробова ва бошқа ўртоқлар сўзга чиқиб, юбилей йилида область ва район матбуоти олдида турган вазифаларга тўхталдилар.

Слёт қатнашчилари область ишчи-қишлоқ мухбирларига қарата мурожаат қабул қилдилар. Сўнгра ишчи-қишлоқ мухбирларидан бир группасига область партия комитети ва область ижроия комитетининг фахрий ёрлиқлари топширилди.

ОЛИНГАН МАЖБУРИЯТЛАР ИЗИДАН

ҚУТЛУҒ МАРРАЛАР

Сўзни сўзлар ҳар киши, адо этар мард киши! Кўпни кўрган халқимиз бой тажрибасига суяниб, шундай хулосага келган. Совет ҳокимияти мана эллигинчи ёшини яшамоқда. Шу йиллар мобайнида мамлакатимиз халқ хўжалигини юксалтириш борасида тузилган планлар муваффақият билан амалга оширилди. Зотан, бизнинг планларимиз ҳаётий планлардир. Беш йилликнинг иккинчи йили бошланиши билан шу қутлуғ йилимиз режаларини тузиб олдик. Қутлуғ дедим: Улуғ Октябрнинг 50 йиллиги нишонланадиган йил инсоният учун муборак ва қутлуғдир. Шу байрам шарафига барча касбдошларимиз сингари бизнинг министрлигимизга қарашли корхона ва ташкилотларнинг коллективлари ҳам оширилган мажбуриятлар олдилар.

Мана, ўша мажбуриятларимизнинг асосий мазмуни: қурилиш-монтаж ишлари, ялпи маҳсулот тайёрлаш ва министрлигимиз кучи билан бажариладиган ишлар йиллик плани узоғи билан 25 декабргача адо этилади. Меҳнат унумдорлиги планда кўзда тутилганига қараганда 0,3 процент ортади. Қурилиш-монтаж ишлари таннархини мўлжаллanganидан 0,17 процент арзонлаштиришга аҳд қилдик. 21 минг квартира газлаштирилади. Колхоз ва совхозларда 200 километр узунликда газ гармоқлари барпо этилади. Шаҳарларда эса бундай тармоқлар барпо қилишни 5 ноябргача бажаришни ҳисоб-китоб қилиб чиқдик. Йилига камида 150 минг сўм иқтисодий тежам берадиган рационализаторлик таклифлари жорий этилади. Тежамкорлик бўйича бошланган оммавий кўрикка қўшилиб, йил давомида 340 минг сўмлик турли хил материаллар иқтисод қилиб қолишга сўз бердик.

Монтажчилар ўз сўзининг устидан чиқиб юрган мард кишилар. Ўтган йил ҳам олган мажбуриятларимизни ортиғи билан бажарган эдик. Планга қўшимча 3 процент қурилиш ҳамда монтаж ишлари адо этилди. Министрлигимиз ташкил топганидан буён бир йилдан сал кўпроқ вақт ўтди. Шу давр мобайнида анчагина тажриба тўпланди. Бу йил олган мажбуриятларимиз анча катта, лекин бунда биз мавжуд имкониятлар ва резервларни ҳам назарда тутдик.

«Главташкентстрой», Қурилиш министрлиги, Қишлоқ хўжалик министрлиги бизнинг бош пудратчиларимиз ҳисобланади. Мана шу катта ташкилотлар бўйича бу йилги ишларимиз ҳажми бултурагига қараганда 21 процент ортади.

Ихтисослаштириш биз учун нималар беради? Бу, дастлаб министрликка қарашли трестларни ихтисослаштириш, трестлар ичидаги бошқармаларни ихтисослаштириш, бошқармалардаги участкалар ва бригадаларни ихтисослаштириш орқали амалга оширилади. Натижада комплекс механизация, монтажлашнинг илғор усулларини ишлаб чиқаришга кенг жорий этиш имкониятларига эга бўламиз.

Бу соҳада орттирган тажрибаларимиз бор. Ўтган йили шундай қилганлигимиз учун автоматлар ва ярим автоматлар ёрдамида пайвандлаш ишлари салмоғи деярли икки баравар ошди. Ихтисослаштириш йўлини тутиш пўлат қувурларни комплекс механизация воситалари билан монтажлашни 25 процент оширишга ёрдам берди.

Монтажлаш тайёрламалари ишлаб чиқаришни марказлаштириш, узел ҳамда конструкцияларни йиғишнинг индустриал усуллари ҳам дадил жорий этилмоқда. Бу эса республикадаги муҳим қурилиш объектларида монтажлаш ишлари муддатларини анча қисқартириш имконини беради. Олтинтопган комбинатидаги 8- ва 9-секцияларни монтажлашда шу усулга амал қилганимиз учун белгиланган ишлар 12 ой ўрнига 9 ойда қўлдан чиқарилди. Чирчиқ электрохимия комбинати ва бошқа объектларда ҳам монтажлаш муддатлари 30-35 кун қисқарди.

Юбилей йили мусобақаси илғорлари сафи кенгайиб бормоқда. Монтажчилар қурилиш муддатларини қисқартириш, сарф-харажатларни камайтириш, илғор усулларга амал қилиш тадбирларини кўрмоқдалар. «Ташсантехгазмонтаж» трестининг пайвандчиси Т. Холбоев, «Узэлектромонтаж» монтёрлар бригадасининг бошлиғи Н. Лисов, 93-ихтисослаштирилган трест монтажчилар бригадасининг бошлиғи Х. Холмирзаев, «Сталмонтаж» трестининг монтажчиси С. Очилов, «Узсантехгазмонтаж» тресты слесарлар бригадасининг бошлиғи С. Ғаффоров каби ўнлаб кишилар ўзларига топширилган вазифани барвақт ва сифатли адо этиш билан бошқаларга ибрат бўлаётирлар.

Улуғ Октябрнинг 50 йиллиги шарафига олинган мажбуриятларни бажариш соҳасида дастлабки қадам қўйилди. Икки ойлик план муваффақиятли бажарилди. Март ойидаги ишларимиз ҳам дуруст боряпти. Лекин меҳнатни ташкил қилиш ва объектларни белгиланган муддатларда фойдаланишга топшириш соҳасида жиддий камчиликларимиз ҳам бор. Юбилей олди мусобақасини авж олдириб, ишдаги камчиликларни тезда тугатиш, асосий кучларни фойдаланишга топшириладиган объектларга тўплаш бизнинг энг асосий шиоримиз бўлиб турибди.

Ғ. СОБИРОВ,
республика монтаж ва махсус қурилиш ишлари министри.

Россия Федерациясининг азамат бинокорлари Ўзбекистон пойтахтида анчагина иморатлар тиклаб қўйишди. Юқоридаги суратда: Ярославль қурилиш поезди коллективи тиклаган янги уй-жой бинолари. Пастдаги суратда: Новокузнецк қурилиш поездининг илғор сувоқчилари А. Штергер (чапдан), Р. Клименок, З. Пронина, Т. Шмаль, А. Козлова ўртоқлар. Улар смена топшириқларини 140-150 процент бажаришга муваффақ бўлмоқдалар.

А. Тўраев фотолари.

КООПЕРАТОРЛАР АҲДИ

Яқинда Тошкентда «Ўзбекбирлашув» Советининг навбатдаги иккинчи мажлиси бўлди. Унда «Ўзбекбирлашув» правлениесининг раиси М. Ҳ. Ҳасанов «Ўзбекбирлашув» правлениесининг 1966 йилги хўжалик ва молиявий фаолияти якунлари ҳамда Улуғ Октябрнинг 50 йиллигига тайёргарликнинг бориши ҳақида доклад қилди.

Республика матлубот кооперацияси сўнгги йилларда беқиёс ўсди. Ҳозир у қарийб 7,5 миллион қишлоқ аҳолисига хизмат кўрсатмоқда. Беш йилликнинг дастлабки йилида чакана савдо товар обороти плани 101,5 процент бажарилди. Планддан ташқари аҳолига 18,5 миллион сўмлик маҳсулот сотилди. Деҳқонларнинг турмуши яхшиланиб, фаровонлик ошиб бораётганлиги кооператорлар олдига янги вазифалар қўймоқда.

Ҳозир кооператорлар қишлоқда савдо маданиятини ошириш учун қизғин курашмоқдалар. Улар Совет ҳокимиятининг шонли 50 йиллигини муносиб меҳнат туҳфалари билан кутиб олиш учун социалистик мусобақани кучайтириб, оширилган мажбурият олдилар. Савдо маданиятини тобора яхшилаш, савдонинг янги, прогрессив формаларини кенг жорий этиш асосида ўн ойлик чакана савдо плани 25 октябрда, йиллик план эса 28 декабрда бажарилади.

Савдо тармоқларини кенгайтириш борасида ҳам аниқ тадбирлар белгиланган. Юбилей кунигача ўз-ўзига хизмат кўрсатувчи 80 магазин, молларни очиқ ҳамда намунасини қўйиб сотадиган 525 магазин, 150 ихтисослаштирилган магазин ишга туширилади. Дала шийпонларида 3000 та сотувчисиз дўкон, 1800 та тайёр савдо тармоқлари ташкил этилади. 200 та магазинда эса молларни кредитга сотиш уюштирилади. Умумий овқатланиш корхоналарининг ишини яхшилашга ҳам алоҳида эътибор берилади. Қўшимча 6 та уй ошхонаси, 10 та кулинария магазини, кафелар очилади.

Бир неча йирик савдо базалари, консерва заводлари, нон заводлари қурилади. Фарғона, Қашқадарё, Андижон ва Хоразм областларида икки қаватли универмаглар қурилиб, фойдаланишга топширилади.

Мажлисда Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари М. М. Мусахонов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг бўлим мудири О. И. Охунжонов, Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг бўлим мудири А. А. Матвеев, республика савдо министри Ғ. Ғ. Юсупов ўртоқлар қатнашдилар.

— ⊙ —

БУГУН СИРДАРЁДА:

ЧЎЛДА ПОСЕЛКА

Мирзачўлнинг шимолий зонасида яна бир йирик посёлка бунёдга келди. Бу кейинги 10 йил ичида бўз ерда барпо этилган шаҳар типидаги ўн олтинчи посёлкадир. «Дўстлик» деб аталган бу посёлкада ҳозир мамлакатимизнинг турли томонларидан келган 17 миллат вакилларидан иборат 5 мингдан ортиқ меҳнаткаш яшамоқда.

244 ОИЛА ҚУВОНЧИ

«Голодностепстрой» бошқармаси бинокорлари юбилей йилида ғайрат билан ишлаб, тобора кўплаб уй-жой, маданий ва маиший иморатларни қуриб фойдаланишга топширмоқдалар. Яқинда улар қурган шинам биноларга даштда 244 оила кўчиб кириб, ҳовли тўйларини ўтказишди.

ГАЗ КЕЛДИ

Бухоро табиий газi Мирзачўлга ҳам ўз тафтини бахш эта бошлади. Ҳозир «Пахтакор», Ильич ва Янгиер районлари хўжаликларида қарийб 3 минг оила хонадонларига «зангори олов» келтирилди. Йил охиригача Сирдарё областида 10 минг хонадон ва 4 та йирик саноат корхонаси Бухоро газидан баҳраманд бўлади.

Д. УРИНБОСАРОВ.

Санъаткор ҳақида

УСТОЗЛАР ИЗИДАН

Улуғ Ватан урушининг алангали йиллари эди. Совет Иттифоқи халқ артисти Тамарахоним ўз ансамбли билан Белоруссия фронтлари бўйлаб совет жангчиларига маданий ва маънавий ёрдам беришдек олий мақсад йўлида концерт қўйиб юрарди. Кунлардан бирида концерт давом этаётган бир пайтда бир жангчи ўрнидан туриб най созида «Чўли ироқ» куйини эшитиш иштиёқини билдирди. Унинг талабига биноан бу дилрабо куйни найда ансамблнинг ёш созандаси Аюбжон Қодиров ижро этди. Найнинг сеҳрли ноласи бутун позиция бўйлаб акс садо берди. Феруза рус ўрмонлари оралаб жаранглади.

Ўшандан буён Аюб Қодиров «Чўли ироқ» куйини алоҳида маҳорат билан ижро этадиган моҳир созандага айланди.

Октябрь тенгдоши Аюб ака кўҳна ва дилкаш Бухоро шаҳрида бошланғич таълимни олгач, 1929 йилда Бухородаги шарқ миллий музика билим юртига ўқишга киради. Останақул Миржоновдан най чалиш санъатини чидам ва машаққат билан ўрганади Билим юртини муваффақиятли тугатган Аюб Қодиров, Бухородаги музикали драма театрига раҳбар қилиб тайинланади ҳамда ўзи таълим олган билим юртида най чолғусидан педагог бўлиб ишлай бошлайди. 1936 йили Аюб Қодировнинг ҳаётида катта ва унутилмас воқеа рўй берди. Уни ўзбек давлат филармониясида ишлаш учун таклиф қилдилар. У бу ерда ўзбек халқининг устоз санъаткорлари Абдуқодир Исмоилов, Аҳмаджон Умурзоқовлардан фарғонача куйларни ўрганди ва бир неча бор ўзбек санъат усталари қаторида чет эл гастролларида бўлди. Қардош республикаларда ва Ватанимиз пойтахти Москвада бўлиб ўтган ўзбек санъати ва адабиёти декадаларида қатнашиб бирмунча муваффақиятларга эришди.

Аюб Қодиров Европа, Шарқ, ва ўзбек классик музика маданиятини қунт билан ўрганиш ниятида Тошкент Давлат Консерваториясини ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда муваффақиятли тугатди.

Аюб Қодировнинг кўп йиллик санъат даргоҳидаги қилган самарали хизматларини, ўзбек музикасининг моҳир тарғиботчиси эканлигини ҳисобга олиб партия ва ҳукуматимиз унга республикада хизмат кўрсатган артист деган фахрий унвон берди. Моҳир санъаткор, Улуғ Ватан уруши йилларидаги хизматлари учун «Кавказ мудофааси учун», «Улуғ Ватан урушида кўрсатган хизматлари учун» ҳамда «Меҳнатда ўрнак кўрсатгани учун» медаллари билан мукофотланган.

Устоз сифатида ёшларимизнинг севимли педагоги бўлиб қолган Аюб Қодиров ҳозирда Ўзбекистон Давлат Филармонияси қошидаги ёшлар студиясида бадиий раҳбар бўлиб ишламоқда.

Учқун АШРАПОВ.

Суратда: Аюб ҚОДИРОВ.

Республика колхоз ва совхозларида беда экишнинг бориши тўғрисида 1967 йил 25 мартга бўлган

МАЪЛУМОТ

Биринчи стун — областлар; иккинчи стун — жами беда экилган майдон; учинчи стун — планга нисбатан процент ҳисобида

Самарқанд	12168	93,6
Бухоро	6809	75,7
Сирдарё	16718	68,5
Андижон	7496	67,5
Сурхондарё	4823	65,2
Фарғона	6101	64,9
Қашқадарё	3762	61,7
Тошкент	9326	55,5
Хоразм	225	5,6
Қорақалпоғистон АССР	—	—
Республика бўйича	67428	59,1

Ахлоқ, одоб мавзуида

ИНСОН КЎРКИ

Коммунизм қурувчисининг ахлоқ кодекси кишидан ижтимоий бурчларини бажариш билан бир қаторда, маънавий ҳаётда ҳалол бўлишни, оилада ўзаро бир-бирини ҳурматлашни ва болалар тарбияси тўғрисида ғамхўрлик қилишни ҳам талаб этади. Бизнинг замонамизда ижтимоий бурчини ҳам, шахсий ҳаётдаги бурчини ҳам виждон амри билан бир хилда адо этоладиган кишигина юксак ахлоқли инсон ҳисоблана олади. Редакцияга келаётган хатларнинг кўпида ана шу масалалар ҳақида фикр юритилади. Газетхонлар тарбиянинг у ёки бу томони ҳақида ўз мулоҳазаларини ўртага ташлаб, баъзан саволлар билан мурожаат қиладилар.

Қўқонлик Н. Ёқубов редакциямизга ёзган хатида Холмат акалар оиласи ҳақида ҳикоя қилади. Бу оилада катталарнинг ҳам, кичикларнинг ҳам ўзига муносиб ўрни бор. Болалар уй ишларида ота-оналарининг энг яқин ёрдамчиларидир.

Бу аҳил оилада тарбия топаётган болалардан ҳамма хурсанд. Ҳозир уларнинг уч катта фарзанди олий маълумот олиб, халқ хизматини ўтамоқдалар, бири агроном, бири шифокор, яна бири инженер...

Краснодар ўлкасининг Н-қисмида ҳарбий хизматни ўтаётган солдат — Тоҳир Ражабов бизга йўллаган хатида коммунистик меҳнат бригадаси номини олган ажойиб ёшлар коллективи ҳақида ҳикоя қилади. У маънавий гўзалликнинг энг муҳим омиллари — кишилар ўртасида аҳиллик, ўзаро ҳурмат, ҳамжиҳатлик, дўстлик, биродарлик эканлигини сўзлайди.

Ана шу коллективнинг аъзоси ҳисобланган Мўмин Ортиқовнинг ўз дўстларига нисбатан тутаётган номуносиб хатти-ҳаракатлари ҳақида сўзлаб, бу хусусиятлар замонамиз ёшларига зид эканлигини куйиниб ёзади. Охири, унинг қилмишлари очилиб, командиридан тегишли жазо олди. Ортиқов ўртоқлари олдида гуноҳкор эканлигини пайқаб пушаймон бўлаётгандир, албатта.

У дарҳол коллективдан, ўз дўсти-биродарларидан узр сўраши, ҳалол меҳнати билан гуноҳларини ювиши керак! Инсонийлик, йигитлик ғурури шуни тақозо этади!

Қашқадарёлик Адолат Раҳимова ўз хатида оила қуришдек муҳим масалага енгил-елпи қараётган баъзи ота-оналар ҳамда ёшларнинг ножўя хатти-ҳаракатларини қаттиқ қоралайди. Хатда баён қилинишича Омон Азизов она орзуси билан ўзи кўрмаган бир қизга уйланган. Қиз ота-онасининг ёлғиз фарзанди бўлган. Она қизини аяб, уй-рўзғор юмушларига солмайди. Қиз мактабни тугатар-тугатмай, уни узатиб, орзу-ҳавасини кўриш пайига тушадилар. Шундай қилиб, улар ягона фарзандларини дабдабали тўй қилиб куёвга узатадилар. Орадан бир неча ойгина ўтади. Ёш оилада жанжал чиқиб, қиз ота-она хонадонига қайтди, яқинда у она бўлди. Фарзанднинг келажаги нима бўлади? Икки ёш бир-бирига кўнгил қўёлмади. Ота-она эса уларнинг кўнглига қулоқ солмади.

Андижонлик Ў. Холиқов, Н. Саидов, бухоролик Б. Эргашев, оққўрғонлик С. Бузруков, тошкентлик Алимардонов,, Мухторов, чироқчилик Н. Нормуродов каби газетхонлар хат ёзиб, ахлоқ-одоб мавзуида чиқаётган кўп мақолалардан мамнун бўлаётганларини маълум қилганлар. Бундан буён ҳам газета саҳифаларида кишилар қалбига чуқур бориб етадиган мавзуларнинг кўпроқ ёритилишини таклиф этганлар.

Газета саҳифасида босилган «Оромбузар» номли мақола ўқувчиларда катта таассурот қолдирган. Н-қисм солдатлари С. Ражабов, Д. Ҳамидов, нуроталик М. Раҳматов, Ш. Низомов, Ш. Маликов ва тошкентлик врач Ғаффоров, У. Жуманиёзов, фарғоналик М. Тожиев, М. Хидиров ўз фикр-мулоҳазаларини баён қилиб, педагоглик ғоят шарафли касб эканини, бу касбнинг эгалари ўз талабаларига ҳаётда ўринларини топиб олишда кўмакдош, устоз бўлишлари кераклигини уқтириб ўтишган.

Урганчлик ёш қизча Дилором Каримованинг хатини очар эканмиз, кўзимиз «Миннатдорман, сендан, азиз редакциям» деб ёзилган чиройли жумлаларга тушди. Воқеа бундай бўлган эди: қизча редакциямизга юборган биринчи хатида, отаси уларни ташлаб, Тошкентга кетиб қолганини, ҳар куни отасини соғиниб, йўлига кўз тутаётганини маълум қилган эди. Қизча отажонини излаб кўп хатлар юборган, аммо ундан дарак ололмаган. Хатининг охирида у редакцияга мурожаат қилиб, отажонини топишга кўмаклашувимизни ўтиниб сўраган эди.

Редакция қизчанинг илтимосини қондириб, мактубни «Саломга алик керак» деган сарлавҳа остида босиб чиқарди. Шундай қилиб ота билан қиз топишишди. Бу учрашув қизчанинг юрагини туғёнга келтирди. Дилором редакцияга миннатдорчилик билдириб, яна мактуб йўллади.

Солдат Ғ. Худойқулов, қашқадарёлик С. Салимов, жарқўрғонлик Б. Сатторов, наманганлик Э. Собиров, чимкентлик Р. Рустамов, самарқандлик Ғ. Аҳмаджонов, А. Ботиров ва бошқалар бизга ёзган хатларида янгича тўйлар, янгича урф-одатлар ҳақида ўз фикр-мулоҳазаларини билдирганлар.

Шуниси қувончлики, газетхонларнинг кўпчилиги ҳаётимизга тобора сингиб бораётган янгича маросимларни олқишлаганлар. Янгича тўй ва ўйлар кишиларимиз дилини тобора очиб, бўлакча завқ-шавқ бағишлаётганини қувониб ёзганлар.

О. ТУРАЕВА,
педагог.

ХАТЛАРГА ОБЗОР

„ШАРҚ Юлдузи» колхози Москва районида биринчи бўлиб маккажўхори экишга киришди. Колхоз бу йил 58 гектар майдонга маккажўхори экади. Колхоз маккажўхорикорлари экиш кампаниясини агротехника қоидалари асосида қисқа муддатда туғаллаш учун иш суръатини кун сайин қизитиб бораётирлар. Ҳозир 20 гектардан ортиқ ерга уруғ ташланди. Суратда: тракторчи Маъруфжон Мўйдинов ва сеялкачи Жўрабой Эралиев ўртоқларнинг маккажўхори экаётган пайти.

П. Кечкин фотоси.

(ЎТМИШДАН ЛАВҲА)

ЯХШИ НОМ ҚОЛДИ

Қишлоғимиз этагидан азим дарё мудом қўшиқ куйлаб оқади. Айниқса фасли навбаҳорда у танасига сиғмай қайноқ қалбдай жўш уради, қирғоқларга тўш уриб, гирдоб солиб, юксакликка сапчийди. Шундоққина остонамиздан оқиб ўтган бу дарё сувидан ичишга ичардик-ку, экинлар учун фойдалана олмасдик. Ҳа, қишлоғимиз дарёнинг ўнг соҳилида, унинг сатҳидан йигирма метрлар чамаси баландликда жойлашган эди. Сув чиқариб берувчи насослар бўлмаганидан, бутун қишлоқ дарё сувига маҳлиё бўлиб тикилганича ундан кўз узолмай қолаверарди.

Она дарё ана шундай бевафолик қилган илгари. Лекин қишлоғимизда донишмандлар, боғ ошиқлари кўп бўлган. «Қаловини топсанг, қор ёнади», деган нақл эҳтимол шу қишлоқдан чиққандир. Мана бугун хизмат командировкаси билан қишлоғимизга бориб шу нақл тўғри эканлигининг гувоҳи бўлиб турибман. Дарё илгаригидай ўз хоҳишича оқмайди ҳозир. Одамлар унинг сувидан исталганларича фойдаланишяпти, қаторасига қурилган бир нечта насослар патиллаб, сувни юқорига олиб ташлашяпти. Бироқ илгари сув чиқмаган маҳалда қишлоғимиз тўрида катта бир ўрикзор барпо бўлиб қолган. Қандай қилиб, деб сўрашади кўплар.

Бугун шу ўрикзорга тикилиб ёшлик чоғларимни кўз олдимга келтирдим. Бундан анча йил илгари «ёшини яшаб, ошини ошаб» қолган бир бобом бор эди. У дарахт ихлосманди, яшиллик ошиғи ҳисобланарди. Дарё суви бизга боқмай нуқул чўл тарафга кокил тараб оққан кезларда ҳам бобом кечаю-кундуз тиниб-тинчимаган. Ҳозир боққа тикилиб ўшаларни эслаб ҳайрон қолиб турибман.

Бобом икки челаклаб дарёдан сув ташиб ниҳол ўтқазган эди. Айни саратон келиб, қуёш бизнинг қишлоғимиз далаларига ҳам беомон олов пуркаганда, ўт-ўланларнинг жизғинаги чиқиб қуриб, қақшаб хазон бўлиб кетганда, экинлар «сув-сув» дея қовжираб нобуд бўлган дамларда бобом эккан ўрик ниҳоллари ҳам сўлинқираб қолган эди. Аммо бобом бир ўзининг кучи озлик қилгани учунми мени ҳам роса ишлатган. Иккаламиз басма-басига дарёдан челаклаб сув ташиб, ҳар туп ўрик кўчатининг тагига оқизганмиз, остини юмшатганмиз, соз тупроқ топиб ётқизганмиз, ўғит солганмиз.

Чўл ҳавосини яхши биларсиз. Одатда қуёш чўл устидан пастлаб ўтади, бутун ёғдусини, ҳароратини, илиқ нафасини шу чўлга пуркайди дейишади. Ҳақ рост экан, бу гаплар. Бобом ўтқазган ўрик ниҳоллари билан ҳам худди шундай бўлган эди. Ўрик жуда нозик, намга ўч дарахт бўлар экан. Ҳар бири икки ёшга тўлганда, энди қаддини ростлаб кўкка интила бошлаганда тағин офтоб сал бўлмаса қовжиратиб қўяёзганди. Ўша кезларда, экинларга сув жуда зарур бўлиб қолган дақиқаларда баҳорда тўлиб-тошиб оқиб турган дарё суви ҳам кўлмак бўлиб қолди. Бу кўлмакни офтоб роса қиздириб буғлатиб юборди. Энди дарёда оппоқ қумлар кўзга ташланарди. Чунки офтоб қумларни ҳам қиздириб юборган. Бобом фақат дарахтларни яхши кўрарди, омон қолсин ўрикларим деб елиб-югурарди.

Бир куни бобомни қаттиқ иситма тутиб қолди. Икки кун кўрпадан чиқмай ётди. Шу икки кунда ўрикларнинг аҳволи не бўлди деб безгак тутиб чиқарди уни. Ҳушини йўқотганда ҳам дарахтлар кўз олдидан кетмади чоғи. Мени чақириб суғга боришимни такрор-такрор буюрарди. Мен бўлсам дарёга тушиб қум титкилардим, белкурак билан қумларни қазиб дарё тубидан сув олардим. Беш-олти челак сув ўрикларга нима ҳам бўларди дейсиз? Бир ўзим кўп иш қилолмадим, кўчатлар эса қовжираш ҳолига келиб қолди.

Бахтимдан ўргилай, бобом ўрнидан туриб кетдилар. Дарҳол ниҳолларга ёпишдилар. Менга ҳамроҳ бўлдилар. Энди иккаламиз қумларни қазиб челаклаб, кўзалаб сув ташидик. Табиат дам олса олдики, қишлоқ ухласа ухладики, биз бир неча кун давомида мижжа қоқмадик десак бўлади. Билакларимиз толиб кетди, қари бобомнинг беллари майишиб кетса-да, яхши гаплари, ширин сўзлари билан менга далда бериб турдилар. Баъзан челакларни кўтариб кела туриб бир жойда тўхтаб қолардилар-у, уфқ тўрига тикилиб уф тортардилар. Мен буларнинг маъносига тушунмас эдим, ўшанда. Энди билсам, бобом ҳориганлигини, чарчаганлигини менга билдирмасликка уриниб шундай қиларкан. Бунинг устига одамдан яхши ном қолсин, деган халқ нақлини эслаб эккан дарахтларини ўйларкан, ўшаларни авайлаб асраб қолиш ҳақида қайғураркан.

Бобом эккан ўрик дарахтларининг кўпчилигини асраб қолдик. Ниҳоят, вақти келиб кўчатлар катта дарахтлар бўлди. Биринчи бор, биринчи баҳорда чунонам гуллаб бердики, гўё бутун қишлоқ чаманлар орасига бурканиб қолгандай бўлди. Ҳамма бизнинг ўрикзорга ҳавас қўйди. Ўтган ҳам, қайтган ҳам бир пас тўхтаб шу дарахтларга суқланиб боқмасдан иложи йўқ эди.

Биринчи ҳосил олдик. Ҳар бир ўрик бамисоли шафтолидай бўлиб етилди. Чинакамига тер тўкиб, қатра-қатра сувларни тўплаб, суғориб, вақтида қарасанг шунақа кўп мева берар экан дарахтлар. Меваси жуда ширин, лабингизни ёрадиган, таъми бир умр тилингизда қоладиган бўларкан. Мен хаёлларга чўмдим. Бу йил роса ўрик сотсак керак, пулга ботсак керак дердим ўзимга-ўзим.

Аммо, мен ўйлаганча бўлиб чиқмади. Бобом ёз фаслида шинамгина бир уй қуриб олдилар. Бу уй ўрикзорнинг нақ ўртасида қад кўтарди. Энди уни жиҳозлаш лозим эди. Мен фақат ўрикдан келадиган пулни кутардим. Йўқ, ўрик хил-хил пишиб тагига тушиб ётган кезларда ҳам бобом бирор сават тўлдириб бозорга олиб бормади. Фақат колхоз идорасига қатнаб кимларнидир бошлаб келади, улар эса сават-сават ўрик териб аравага ортганича жўнаб қолишади. Кейинчалик эшитсам, боғимиздан чиққан ўрикнинг ҳаммасини бобом колхозчиларга, бригадаларга инъом этибдилар. Ҳа, текинга берибдилар. Нима учун бобом шу дарахтларни ўстиргунча, ҳосилга киритгунча тиниб-тинчимади десам, у киши фақат одамларни деб, кўпчиликни деб, колхозимиз аъзоларини деб шундай қилган эканлар. Одамийлик дегани, сахийлик, инсонпарварлик дегани шу бўлса керак-да!

Туғилиш бор жойда жудолик ҳам бўларкан. Бобом янаги йили ўрик пишиғида оламдан ўтиб кетдилар. У кишидан фақат ўрикзор-у, унинг орасида шинамгина уй қолди.

Ўшандан буён бир неча йил ўтиб кетди. Мана ҳозир дарё соҳилида туриб шу ўрикзорга суқланиб боқаман. Дарахтлар ҳадсиз-ҳисобсиз гулларни қучоқлаганича, бу ерларга зеб бериб турибди. Ўрикзор орасидан бобом қурган уй гуллар оғушида ётибди. Ўриклар эса чаман-чаман гуллар тизилган шохларини шамолда силкитиб, бобом хотирасига таъзим бераётгандай...

Ўрикзордан кўз узолмайман. Бобомнинг худди ўзини кўриб тургандай бўламан. Ҳа, бобом дунёдан ўтиб кетган бўлсалар-да, ўзларидан бир умрга яхши ном, азиз ва табаррук из қолдирдилар. Одамлар ўтган-кетганда: «ана, Эрали бобонинг ўрикзори», дейишади. Мен ҳамма-ҳаммадан ҳам шунга мағрурланаман.

Самад ҚОДИРОВ.

ҚЎЙ-ҚЎЗИЛАР КЎПАЙСИН

К. НАЗАРОВ,
Бутуниттифоқ Қоракўлчилик илмий-текшириш институтининг директори.

Чорвадорлар ҳаётида энг масъулиятли давр бошланди. Бу даврнинг характерли хусусияти шундан иборатки, молларнинг ҳаммасини тўла сақлаб қолишдан ташқари, уларнинг ориқлаб кетишига йўл қўймаслик керак. Айниқса бу қўйчиликда муҳим аҳамиятга эга. Чунки, эрта-индин қўзилатиш кампанияси бошланади.

Қўзилатиш қўйчиликда ҳал қилувчи жараён ҳисобланади. Шу сабабли бу муҳим ишга ўз вақтида ва пухта тайёргарлик кўриш қўйлар сонини кўпайтириш, маҳсулотнинг миқдорини ошириш ҳамда унинг сифатини яхшилаш соҳасида белгиланган давлат планлари ва олинган социалистик мажбуриятларни муваффақиятли бажаришнинг асосий шарти ҳисобланади.

Қўзилатиш кампаниясининг муваффақияти, даставвал, қўзилайдиган совлиқларнинг ҳолатига боғлиқдир. Қўзилатиш олдидаги даврда яйловлардаги шароит анча ёмонлашади. Бу вақтда бўғоз совлиқлар жуда нозиклашиб қолган бўлади. Яйловдаги ўтлар дағаллашади, унинг тўйимлилик даражаси камаяди. Бўғоз совлиқларнинг тўйимли, протеинга бой озуқаларга бўлган талаби ошади. Агар бу ҳол эътиборга олинмаса ва зарур чоралар кўрилмаса, совлиқлар озиб кетади. Бу эса ўз навбатида хунук оқибатларга олиб келиши, яъни бўғоз совлиқлар ҳолдан тойиб, уларнинг болалаши қийинлашиши, бўғозликнинг охирги даври улар учун жуда қийин бўлиши, она қорнидаги қўзилар нормал ўсмаслиги, бола ташлаш ҳоллари юз бериши, туғилган қўзилар ҳаётчан бўлмаслиги мумкин.

Бўғоз совлиқларни, айниқса эгиз бола олинадиган совлиқларни боқишни тўғри ташкил қилиш ва уларга кўпроқ тўйимли озуқа бериш асосий подадаги қўйларни тўла сақлаб қолиш, соғлом ва яхши ривожланган қўзилар ва нормал катталикдаги юқори сифатли қоракўл терини кўпроқ олиш имконини беради.

Қўзилатиш олдидаги даврда ҳар бир бўғоз совлиққа бир кеча-кундузда 1,3-1,4 озуқа бирлиги ва 140-150 грамм ҳазм бўлувчи оқсил бериш зарур. Бундан ташқари қўй озуқасида 6-7 грамм кальций, 3-4 грамм фосфор ва 10-12 грамм туз ҳам бўлиши керак. Лекин бу вақтда совлиқ яйловдан ҳар куни ўрта ҳисобда 1,5 килограммгина озуқа олади. Бу, 0,45-0,60 озуқа бирлигига ва тахминан 40-60 грамм ҳазм бўлувчи оқсилга тенгдир. Шундай қилиб, яйловдаги озуқа ҳисобига совлиқ талабининг фақат ярми қондирилади. Шу сабабли совлиқларга қўшимча озуқа бериш, бунинг учун фақат концентратларнинг ёлғиз ўзидангина эмас, балки уларнинг яйловдаги етишмаган озуқанинг ўрнини қоплайдиган миқдордаги майдаланган дағал ем-хашак аралашмасидан фойдаланиш даркор.

Шуни эсда тутиш керакки, майдаланган дағал ем-хашакка пахта шелухаси ва майдаланган арпа ёки шрот, аралаш озуқа қўшиб берилса, уни қўй иштаҳа билан ейди. Ана шу озуқа аралашмаси олдин сув сепиб, ҳўлланиши ва унга туз қўшилиши ҳамда бир кеча-кундуз давомида усти ўраб қўйилиб, қизитилиши ва бир оз ачитилиши керак. Бундай қилинганда озуқада хушбўй ҳид пайдо бўлади, унинг ҳазм бўлиш даражаси эса янада ошади.

Барча отарларда эгиз бола олинадиган ва ориқлаб қолган совлиқларни алоҳида группаларга ажратиш, чўпонлар бригадасини эса қўшимча ишчи кучи билан тўлдириш лозим. Эгиз бола олинадиган ва ориқлаб қолган совлиқлар группасини боқишни энг тажрибали чўпонларга топшириш керак.

Қўшимча боқиш учун ажратилган совлиқларни майда группаларга бўлиб юбориш ярамайди, чунки бунда улар яйловда яхши ўтламайди, ётоқ бўлиб қолади, натижада ориқлаб кетиб, нимжон қўзи туғади.

Қўзилатиш олдидаги даврда қўйларни шамоллашдан сақлаш жуда муҳим аҳамиятга эга. Шунинг учун совлиқларни музлаган ва лой ерга ётқизмаслик керак. Қўра ва қўтонларда қўйларнинг остига тўшаладиган иссиқ тўшама ҳар доим ва етарли миқдорда бўлиши зарур. Бу масъулиятли даврда совлиқларнинг бола ташлаш касалига дучор бўлиши қўйчиликка жуда катта зарар етказиши мумкин. Шуни унутмаслик керакки, агар эҳтиёт бўлинмаса, фақат яхши боқилмаган ва ориқ совлиқларгина эмас, балки семизлик даражаси нормал бўлган, кўп ҳолларда эгиз қўзи туғадиган совлиқлар ҳам бола ташлаш касалига дучор бўлиши мумкин. Бунга йўл қўймаслик учун, даставвал, совлиқларни кўпроқ яйловда боқиш, айниқса кечаси боқишни тўғри йўлга қўйиш керак.

Совлиқлар касаллик натижасида эмас, балки уларни қўра ва қўтонларга киритиш ва чиқаришда сиқилишига йўл қўйиш, қайта-қайта санаш учун бир жойга қамаш, суғориш ва озиқлантириш қоидаларига риоя қилмаслик, эрталабки қировда ўтлатиш ва музлаган сувни ичириш орқасида ҳам кўплаб бола ташлаши мумкин. Шу сабабли бу даврда ветеринария ходимлари катта куч-ғайрат сарфлаб ишлашлари, қўйларнинг ҳолатидан ўз вақтида хабардор бўлиб туришлари, чўпонларга зарур маслаҳатлар беришлари зарур.

Қўзилатиш кампанияси яйловларда ўт-ўланлар ўса бошлаган эрта баҳор палласига тўғри келади. Туққан совлиқларни ўт ҳаммадан олдин кўкарган ва қўзилатиш бошланадиган даврда яхши ўсган яйлов участкаларида боқишни ташкил этиш жуда муҳим аҳамиятга эга. Бу, қўйларда авитаминоз касалининг пайдо бўлишига қарши курашнинг энг яхши воситасидир.

Маълумки, қўзилатиш кампанияси бошланган даврда ҳаво анча исиб қолади. Лекин шунга қарамай, янги туғилган қўзиларни дастлабки кунларда иситилган биноларда асраш зарур. Бунинг учун ҳар бир қўра ва қўтонда етарли миқдорда иситилган жой бўлиши керак. Ана шу жойда янги туғилган қўзилар онаси билан биргаликда камида икки кеча-кундуз сақланади.

Совлиқлар қўзилатиладиган жойларга етарли миқдорда тўйимли дағал ем-хашак ва концентрат озуқалар, шунингдек туз ташиб келтириш ва уларни яхши сақлаш лозим. Арпани фақат майдаланган ҳолда келтириш зарур.

Туққан совлиқлар ўз қўзиларини яхши эмизишга, барча қўзилар она сутидан тўла баҳраманд бўлишига эришиш лозим. Нимжон қўзилар ўзини эплайдиган ва овқатни уддалаб ейдиган бўлгунча уларни парваришлашни тўхтатмаслик керак. Касал, ориқ ва камсут совлиқларнинг қўзисини дарҳол ажратиб, соғлом ва серсут совлиқларга эмиздириш чораларини кўриш лозим.

Қўйчиликни ривожлантиришда наслга қўзи қолдириш планини бажариш билан бир қаторда, қолдириладиган қўзиларнинг ҳолати ҳам катта роль ўйнайди. Буни назарда тутиб, имкони борича биринчи марта туққан ёш совлиқларнинг қўзисини наслга кўпроқ қолдиришга эришмоқ даркор. Бундан ташқари, эрта муддатларда олинган қўзилар наслга қолдирилса, келгусида бунинг фойдаси катта бўлади. Кунлар қаттиқ исиб кетиб, яйловдаги ўтлар қурий бошлаган вақтда туғилган қўзиларни, яхшиси, қоракўл тери олиш учун сўйиш керак. Лекин шуни унутмаслик керакки, агар яхши парвариш қилинмаса, қўзилатиш кампанияси бошланган дастлабки кунларда туғилган қўзилар кўпроқ ўлади. Бунга йўл қўймаслик учун парваришни барча чоралар билан кучайтириш, уларни кичик-кичик группаларга бўлиб, яйловда боқиш керак. Айни вақтда ана шу группаларга бўлинган қўзилар онасини ўз вақтида эмишига эришиш, бунинг учун совлиқларни қўзиларнинг группасига яқин жойда боқиш даркор. Ёш қўзиларни яйловга эрталабки шудринг кўтарилгандан кейин ер исигач олиб чиқиш керак.

Қўзиларни бонитировка қилиш (тамғалаш) қўзилатиш кампанияси давридаги энг муҳим ишлардан биридир. Наслчилик иши ва олинадиган қоракўл тери сифатининг даражаси кўп жиҳатдан бонитировка қилишни яхши йўлга қўйишга боғлиқдир. Хўжаликларнинг бош зоотехниклари, наслчилик бўйича зоотехниклар бонитировка қилишни тўғри ташкил этиш учун жавобгардирлар. Шунингдек, бонитерларнинг ёрдамчилари — учётчикларни танлаш ва тайёрлашга ҳам алоҳида аҳамият бериш зарур.

Мамлакатга кўпроқ сифатли қоракўл тери беришга эришиш — қўзилатиш кампанияси даврининг энг муҳим вазифаларидан бири ҳисобланади. Бу вазифани муваффақиятли бажариш учун қўзиларни сўйиш, олинган терини дастлабки қайта ишлаш ва ошлашни, шунингдек, уни заводга жўнатишга тайёрлашни тўғри ташкил этиш керак. Қоракўл тери олиш учун қўзиларни сўйишни типовой, механизациялашган пунктларда марказлаштириш лозим. Ана шу пунктларда қоракўл терини тузлаш, осиб ва офтобга ёйиб қуритиш учун зарур миқдордаги жой ва майдончалар бўлиши керак. Олинган қоракўл терилар қайта ишлаш даврида чангдан, ёмғир ва шамолдан сақланиши лозим.

Чорвачилик районлари ва хўжаликларнинг партия, совет, касаба союз ва комсомол ташкилотлари ўзларининг бутун ташкилотчилик, сиёсий ва оммавий-маданий ишларини қўзилатиш кампаниясига яхши тайёргарлик кўриш ва уни муваффақиятли ўтказиш вазифасига бўйсундиришлари, барча совлиқлардан соғлом қўзи олиниши, наслга етарли миқдорда қўзи қолдирилиши, давлатга қоракўл тери сотиш юзасидан белгиланган планлар ва олинган мажбуриятларнинг тўла-тўкис бажарилишини таъминлашлари зарур.

Ҳар тўғрида БИР ШИНГИЛ

ПЕШҚАДАМЛАР

Фарғона улгуржи савдо базасининг коллективи беш йилликнинг биринчи йилининг учинчи кварталида яхши кўрсаткичларга эришганлиги учун республика Савдо министрлигининг кўчма Қизил байроғини олишга муваффақ бўлган эди. Пешқадам коллектив аъзолари Совет ҳокимиятининг эллик йиллиги шарафига бошланган умумхалқ мусобақасига қўшилиб, байроқни ўз қўлларида сақлаб қолиш учун курашмоқдалар. Улар 1967 йилнинг биринчи квартал планини 20 мартда адо этиб, шу кунларда иккинчи квартал ҳисобига ишламоқдалар.

Т. ҲАМИДОВ.

700002 РАҚАМЛИ СЧЁТ

Наманган шаҳридаги 2-пахта тозалаш заводи ишчи ва хизматчилари жуда яхши ташаббус бошладилар. Улар барча корхоналарнинг коллективларига мурожаат қилиб, шаҳарда жанговар шуҳрат хиёбони яратишга ва Улуғ Ватан урушида қаҳрамонларча ҳалок бўлган ҳамшаҳарлари хотирасига бағишлаб, ёдгорлик ўрнатишга қарор қилдилар. Бунинг учун махсус 700002 рақамли счёт ташкил этиб, бир кунлик иш ҳақларини ана шу счёт ҳисобига ўтказмоқдалар. Пахта - тозаловчиларнинг бу ташаббусини шаҳардаги барча саноат корхоналари коллективлари қўллаб-қувватламоқдалар.

А. ТУРСУНОВ.

ҚИШЛОҚЛАР ГАЗЛАШТИРИЛМОҚДА

Иштихон районидаги «Халқобод» колхозининг янгидан бунёд этилаётган Бадай посёлкасида юзлаб хонадонлар арзон ёқилғи — газ билан таъминланди. Нарпай районидаги «Правда», Киров номли ва бошқа колхозлар ҳам газлаштирилмоқда. Йирик пахтакор «Правда» колхозининг идоралари, клуб ва дала шийпонлари икки конфорали кўчма плиталар билан таъминланган.

Самарқанд областидаги талай қишлоқларга ҳам газ кириб келяпти. Ҳозир қишлоқларда газлаштирилган квартиралар сони 6081 тага етди. Юбилей йилида яна шунча қишлоқ квартирасини газлаштириш мўлжалланмоқда. Ўтган йили Нарпай ва Булунғур район марказларини газлаштириш бошланган эди. Улуғ Октябрнинг 50 йиллиги шарафига ана шу район посёлкаларидаги кўпчилик хонадонлар табиий газ оладилар.

Л. ЭРГАШЕВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ОРОЛ БАЛИҚЧИЛАРИ ҲУЗУРИДА. А. Ходаков фотоэтюди. (ЎзТАГ фотохроникаси).

ҚУРТ БОҚИШГА ҲОЗИРЛАНАЙЛИК

Бухоро областининг бир қатор хўжаликларида баҳорги қурт боқишга намунали тайёргарлик кўриляпти. Ғиждувон районидаги «Ленинград» колхозининг пиллачилари юбилей йилида 230 қути қурт боқиб, давлатга салкам 15 тонна пилла етказиб бериш мажбуриятини олганлар. Шу кунларда қурт боқишга пухта ҳозирлик кўрилмоқда. Колхоздаги 50 дан ортиқ пиллачилик звеноси учун иссиқ, ёруғ уйлар танлаб чиқилди, сўкчаклар ҳозирлашга киришилди. Бундан ташқари, колхознинг пиллачилик агрономлари иштирокида илғор пиллачиларнинг семинар-кенгаши ўтказилди.

Бултур қурт боқишни энг қисқа, қулай муддатларда ўтказиб, ҳар қути уруғдан 115-120 килограммдан пилла топширган А. Тўхтаева, Х. Ўринова сингари ўнлаб миришкорлар юбилей йили учун оширилган мажбуриятлар қабул қилдилар. Уларнинг аҳди давлатга ҳар қути уруғдан 130 килограммдан пилла топширишдир.

Колхозда ипак қурти озуқа базасини мустаҳкамлаш учун ҳамма бир жон-бир тан бўлиб курашади. Бултур кузда 20 гектардан ортиқ тутзорлар барпо этилган эди. Тутзорлар озиқлантирилиб, чхоб сувига қондирилди. Ҳозирги кунда яна 5 гектар майдонга баланд танали тут кўчатлари ўтқазилаётир. Бундан ташқари ариқ бўйлари, йўл ёқаларига салкам 20 минг туп шундай тут кўчатлари ўтказилиб, яхши парвариш қилинмоқда.

Областнинг бир қанча район ва хўжаликларида бу йил ипак қуртларини прогрессив усулларда боқиш йўли билан пилла тайёрлаш планини баҳорги қурт боқиш ҳисобига бажариш тадбирлари кўрилмоқда. Ромитан районидаги Ленин номли, «Октябрь», «Ўзбекистон», Свердлов районидаги Киров номли, Свердлов номли, Охунбобоев номли, Бухоро районидаги «Маданият», «Ленинизм», «Янги турмуш» сингари илғор колхозларда қурт боқишга тайёргарлик кучайтириб юборилди.

Лекин, областнинг ҳамма колхоз ва совхозлари ҳам қурт боқишга намунали ҳозирлик кўряпти, деб бўлмайди. Навоий, Когон, Қоракўл районларининг хўжаликлари қурт боқишга ҳозирлик кўришни ўйламаяптилар. Айниқса, Навоий районида тайёргарлик ишлари ҳалигача бошланган эмас.

Областнинг азамат пиллачилари юбилей йилида муносиб совға тайёрлаш учун астойдил курашишлари, қурт боқишга тайёргарлик ишларини ҳар тарафлама кучайтириб юборишлари керак.

Т. НАЗИРОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ТУРЛИ КАСБ ЭГАЛАРИ

РАҲМАТ, ШОФЕРЛАР...

Бухоро — Тошкент маршрутида қатнайётган «80-47 БХБ» номерли автобус нохос тўхтаб қолди. Ҳамма олдинга қаради. Юк машинаси гоҳ йўлнинг у четига, гоҳ бу четига ўтиб, илон изи бўлиб борарди.

— Шофери маст бўлса керак,— деди кимдир ташвишланиб.

— Атайлаб шундай қиляпти.

— Бир балога гирифтор қилмасин яна.

— Оғалар, ҳовлиқманглар, — деди автобус шофёри, кўзини йўлдан узмай,—эсон-омон ўтиб кетамиз.

Автобус шофёри йўл бўшатиб беришни сўраб юк машинасига сигнал берди. Бўлмади. Автобус охири машинани қувиб ўтди. У, автоинспекция пости ёнида тўхтаб инспекторларга орқадан келаётган машина шофёрининг хавфли «қилиғи»ини айтди. Шу билан кўнгилсиз воқеанинг олди олинди. Йўловчилар автобус шофёри Муҳаммад Мухтасамхўжаевга миннатдорчилик билдиришди.

Бухоро—Тошкент маршрутида қарийб 20 йилдан бери нуқсонсиз автобус ҳайдаб, йўловчиларнинг узоғини яқин қилаётган М. Мухтасамхўжаев ҳаётида юқоридагидек воқеалар кўп учраб туради. М. Мухтасамхўжаев Бухородаги 6-автобазанинг илғор шофёрларидан. У, ахлоқи, касбига меҳр-муҳаббати ва актив жамоатчилиги билан ҳамкасбларига намуна. Шофёр планни муттасил 130-150 процент бажаради. Бунинг устига ҳар рейсдан 40 литр ёқилғи тежайди. Шунингдек, у автобазада техника хавфсизлигини текширувчи комиссия раисининг ўринбосаридир.

Яқинда М. Мухтасамхўжаев Иван Прутников рулда ўтириб рейсга отланаётган «89-65 ЭО» номерли автобусни текширганда, унинг техникавий жиҳатдан носоз эканлигини аниқлади ва йўлдан қайтарди. И. Прутников қаттиқ огоҳлантирилди.

Касбга меҳр бахт келтиради. Шофёр Муҳаммад Мухтасамхўжаев ана шу ҳикматга амал қилади. Ана шундан обрў-эътибор орттирди. У, самарали меҳнати туфайли автобаза партия, комсомол, касаба союз ташкилоти томонидан бир неча марта раҳматнома билан тақдирланди. Муҳаммад, ҳанузгача 1958 йилда автоинспекция комиссияси томонидан берилган «Аълочи шофёрга» кўчма синов талонини сақлаб келмоқда. Яқинда бунга ўн йил тўлади. Сўнг талонга исми-фамилияси ёзиб берилади. Бу ҳам Муҳаммад ишига берилган юксак баҳо бўлади.

Автобазада Мухтасамхўжаев каби ҳам ишда, ҳам турмушда ибрат бўлаётган, ҳалол ишлаётган Қ. Шарипов, Б. Мажидов, Ф. Усмонов каби ўртоқлардан эл ҳам, автобаза коллективи ҳам миннатдор.

Ҳ. ҚОДИРОВ.
Бухоро области.

ЁНҒОҚ ЭККАН ҚУШ

ВОҚЕИЙ ЭРТАК

Китоб — Самарқанд йўли Тахтақорача тоғининг белидан ҳатлаб ўтади. Йўлнинг бир томони эллик терак бўйи жар, иккинчи томонида уйдай-уйдай харсанглар бошга теккудек осилиб туради. Ўрганмаган одамнинг боши айланиб, кўзи тинади. Тоғнинг белига чиқиб олганимизда шофер йигит машинани тўхтатди:

— Ана энди оёқларни ёзиб, бироз сайр қилинглар.— У радиатордаги қайнаб турган сувни алмаштириш учун челакни олиб, ён томондаги тошлар орасидан милдираб оқаётган булоқ томон кетди.

Йўловчилар пистазорларга, кўкпўпанак босган қўйдай-қўйдай харсангларга суқланиб тикилишди.

— Ҳўв, анавини қаранг, ёпирай, — деди Самарқанд ветеринария институтига имтиҳон топширгани бораётган ғузорлик чўпон йигит чўққининг одам чиқаолмайдиган ёнбағрида ўсиб турган ёлғиз ёнғоқ дарахтини кўрсатиб, — бошқа жой қуриб кетган эканми дарахт экишга. Эринмаган жон...

— Ўша ёнғоқни каклик эккан, — деди бу йўлдан жуда кўп қатнаган шаҳрисабзлик Уроқ исмли йигит билағонлик билан.

Чўпон йигитнинг оғзи очилиб қолди. Сўнг жаҳли чиқди:

— Мени мазах қиляпсизми, муллака? Қуш ҳам дарахт экадими!

— Эккан-да, — деди Уроқ вазминлик билан. — Апрелда кakликлар жуфт-жуфт бўлиб яшайди. Майнинг бошларида бир макиён каклик ёнбағрдаги ўша харсанг остида чуқурча қазиб, унга хашак, хазон тўшаган экан. Тухум қўйиб, июлгача босиб ётган. Кузакда жўжаларини эргаштириб пистазор, арчазорларга тушган. Жўжалари чумоли, қўнғиз тутиш билан овора бўлганда, макиён ёнғоқ остида қанотини ёзиб, дам олиб турган. Шу пайт ёнига тўп этиб кўм-кўк ёнғоқ тушган. Каклик уни бир-икки чўқиган. Тахирлиги учун емаган. Лекин ёнғоқни ташлаб кетгиси келмай, уни ҳалиги харсанг орасига элтиб қўйган.

Шу билан ёнғоқни унутиб юборган. Қишда ёмғир, қор ёғиб, лойқа сувлар ёнғоқни кўмиб юборган.

Келаси йил баҳорда каклик тухум қўйгани яна ўша харсанг остига борган. Оёғи остида ёнғоқнинг қорамтир пўстини кўриб, қидира бошлаган. Лекин ёнғоқ йўқ, унинг ўрнида кичкина ниҳолча ўсиб турган экан....

Каклик ҳар йили бола очаверибди, ёнғоқ ҳам йил сайин ўсиб, харсанглар орасидан бўйнини чўзиб чиқибди. Тарвақайлаб, ҳосилга кирибди. Ёш какликчалар эса бу улкан дарахт оналарининг тумшуғидан тушган ўша ингичка ёнғоқдан униб чиққанини билмай, ҳар йили унинг остидаги чуқурчага тухум қўйишаркан.

Шофер йигит томоқ қириб йўталди:

— Бўлинглар, кеч қолдик.

Ҳаммамиз автобусга чиқиб, ўриндиқларга ўтирдик. Деразадан баланд қоя устидаги катта ёнғоқ дарахтининг барглари шамолда шовуллаб кўриниб турарди: ажаб, бир қушчани тош устида шундай катта дарахт ўстирибди, инсон боласи нималарга қодир эмас...

Машина пистазорлар оралаб кетган эгри-бугри йўлдан пастга шўнғиб борарди. Ён томондаги тепаликдан пешона, қошлари қора, томоғи кулранг, кўкраги қизғиш, патларининг учи занг тусли каклик жўжаларини эргаштириб чиқди. Машинадан ҳуркиб, даг қотиб қолди. Сўнг юқорига ўрмалаб кетди. Ҳаял ўтмай дарахтлар орасидан какликларнинг бир-биридан ҳол сўрагандек товушлари эшитила бошлади:

— Как-как-как...

Самар НУРОВ.

Халқаро ҳаёт

«ФЕНИКС» ХАЙФОНГА ЯҚИНЛАШИБ ҚОЛДИ

ХАНОЙ. ТАСС мухбири **Е. Кобелев** хабар беради:

«Феникс» яхтаси 25 мартда Хайнань ороли ёнидан ўтиб, Тонкин кўрфазига кирди. Яхта капитани Рейнольдс бошчилигида америкалик олти квакер АҚШ давлат департаментининг таъқибларига қарамай, Хайфонга томон қатъий равишда йўл тутмоқдалар.

«Феникс» кемасига дори-дармонлар ва яраларни боғлаш материаллари жойлаштирилган. Буларнинг ҳаммаси АҚШнинг Вьетнамдаги агрессиясига қарши курашаётган америкалик квакерлар ва бошқа кишилардан тўпланган маблағга сотиб олинган. Шимолий Вьетнам аҳолисига мўлжалланган дори-дармонларни квакерлар самолётлардан бомбардимон қилиш нималигини яхши биладиган Хиросимадаги врачлар ёрдамида Япониядан сотиб олдилар.

«Феникс»ни Ханойда кутиб олмоқ учун квакерлар «ҳаракат группаси»нинг аъзоларидан бири бўлган Карл Зиетлоу Ханойга келди.

У, ТАСС мухбирига қуйидагиларни айтди: «АҚШнинг Вьетнамдаги сиёсатига қарши норозилик билдириш мақсадида мана шундай жиддий қадам қўйишга botиндик. Биз квакер— пацифистлар Вьетнамда қон тўкиш давом эттирилаётганлиги учун Америка ҳукумати жавобгар деб ҳисоблаймиз. Чунки у Вьетнамга доир 1954 йилги Женева битимларининг бажарилишига тўсқинлик қилмоқда».

«Давлат департаментининг таҳдидлари бизни йўлимиздан қайтара олмайди, деди қатъият билан Зиетлоу.— Кема командаси жанговар кайфиятда ишламоқда ва АҚШга қайтиб боргандан кейин қамоққа олинишини ҳатто билиб турса ҳам, ўз мақсадига эришиш ниятидадир», «Феникс» капитани бу кемани 28 мартда Хайфон портига етказиб бормоқчи.

ХИТОЙДАГИ ВОҚЕАЛАР

«Маданий революция» раҳбарлари ҳокимиятнинг янгидан-янги органларини тузмоқчи бўлиб, экспериментлар ўтказишни давом эттирмоқдалар.

22 мартда Пекинда шу шаҳардаги «революцион ишчи ва хизматчилар вакилларининг конференцияси» бўлиб ўтди. Конференцияда Хитой Халқ Республикаси Давлат кенгашининг бош министри Чжоу Энь-лай нутқ сўзлади. Унинг айтишича, бу конференция Пекинда «революцион комитет» деб аталган янги ҳокимият органи тузиш учун қилинган тайёргарликдир. Бу янги орган шаҳардаги илгариги ҳокимият органининг, яъни халқ комитетининг ўрнини олиши лозим. Пойтахтдаги олий ўқув юртлари хунвэйбинлари ва Пекин атрофидаги деҳқонларнинг илгари ўтказган конференциялари каби бу конференцияни ҳам Хитой матбуоти зўр дабдаба билан мақтаб, конференция «муваффақиятли ўтди», деб таъкидламоқда.

Конференцияда резолюция ва Мао Цзэ-дунга мактуб қабул қилинди. Резолюцияда айтиладики, бу конференция «бутун шаҳар революцион ишчи ва хизматчилари ташкилотларининг олий органи» бўлиб, вақтинча хизмат қилиб туради. Кундалик ишларга раҳбарлик қилмоқ учун конференциянинг «доимий комитети» тузилди.

Шу билан бирга Хитой Халқ Республикасининг раҳбарлари «Раис Маонинг идеялари»га халқаро майдонда йўл очиб беришга зўр бериб уринмоқдалар. Чунончи, Токиодаги «Тодзай боэки» («Шарқ билан ғарб савдоси») агентлигининг Токиода чиқадиган бюллетенининг ёзишига қараганда март ойининг бошида Хитой вакилларининг Япон фирмалари билан Хитойда ўтказган музокаралари Мао Цзэ-дун асарларидан олинган парчаларни ўрганишдан бошланган. Япон делегациясининг аъзолари музокаралар олиб бориш учун Ханчжоуга келганларида, деб хабар беради бюллетень, Хитой делегациясининг раҳбари улар билан ўтказилган учрашувда бундай деган: «Эски одат бўйича делегация келган куни уни зиёфатга чақиришар эди. Аммо энди буюк пролетар маданий революциясини ўтказилаётган вақтда биз, бу эски одатни улоқтириб ташладик. Бунинг ўрнига сизларни буюк пролетар маданий революциясининг тарихий аҳамияти муқаррарлигини ва бу революция қандай бораётганлигини гапириб бериш билан табриклашга рухсат этгайсиз». Сўнгра нотиқ Мао Цзэ-дун айтган гапларни япон делегацияси аъзоларига бир соат тинимсиз ўқиб берган. Шу учрашувдан кейин бошланган ва баъзан ярим кечага бориб ўтказилаётган музокаралар вақтида, деб хабар қилади бюллетень, ҳар сафар музокарани бошлаш олдидан Япон делегациясининг аъзоларига «Мао Цзэ-дун асарларидан олинган парчалар қайта-қайта ўқиб берилаверган. Улардан япон халқи орасида Мао идеяларини пропаганда қилишни» зўр бериб илтимос қилганлар.

(ТАСС, 25 март).

ГУАМ КЕНГАШИДАН КЕЙИН

АҚШ президенти Жонсоннинг Гуам оролида ўз дипломатлари ва генераллари билан ўтказган кенгаши тамом бўлди. Гуам кенгаши АҚШнинг Вьетнамдаги сиёсатида қандай ўрин олади?

Америка президенти кенгаш тамом бўлганидан кейин Гуамдан жўнаб кетиш олдидан нутқ сўзлади. Вашингтоннинг фикрича, бу нутқ Қўшма Штатларнинг тинчликсеварлигини ва Вьетнамдаги урушни музокаралар олиб бориш йўли билан тўхтатишга тайёр эканлигини кўрсатиб бериши керак экан. Президент Жонсон Гуамда «ҳарбий руҳдаги ҳеч қандай қарор қабул қилинмади», деди. Аммо, нутқнинг текстини билан танишиб чиққан ҳар бир холис кузатувчи бунга тамомила зид бўлган хулосани чиқариши керак. Гуам кенгаши Вьетнамдаги урушни кучайтиришнинг янги босқичидир, деб чиқарилган бу хулосани хийла-найранг гаплар билан рад этиш асло мумкин эмас. Бу хулосани фактлар — АҚШнинг Вьетнамдаги уруш ҳаракатлари кенгайтирилаётганлиги, Вьетнам Демократик Республикаси территориясининг тобора қаттиқ бомбардимон қилинаётганлиги исбот қилади.

Жонсон ва Вьетнам Демократик Республикаси президенти Хо Ши Мин бир-бирларига мактуб йўллаганликлари яқинда аён бўлиб қолди. Хо Ши Мин Қўшма Штатларнинг сохта тинчликсеварлик руҳидаги таклифларига қайтарган жавобида, жумладан, бундай деди: «АҚШ ҳукумати музокаралар олиб боришни астойдил истайдиган бўлса, аввало, бомбардимон қилишларни ва Вьетнам Демократик Республикасига қарши бошқа уруш ҳаракатларини сўзсиз тўхтатиши керак».

Ҳозирги вақтда Америка пропагандаси Хо Ши Миннинг жавобини Жонсоннинг «тинчликка қаратилган таклифларини рад этиш» деб кўрсатишга уринмоқда. Аммо, Америка пропагандистларининг сўзлари ҳақиқатга тамомила хилоф эканлигини яққол кўриб турибмиз. Вьетнам Демократик Республикаси президентининг жавоби олинмасданоқ Қўшма Штатлар ВДРни яна бомбардимон қила бошлаганликларини айтиб ўтиш кифоядир.

Американинг Гуам кенгашида Қўшма Штатларнинг Жанубий Вьетнам диктатори Ки тақдим этган «конституция»ни «маъқуллаши» тўғрисидаги масала асосий масала бўлди, деган даъвосини жиддий аҳамиятга эга деб бўладими? Вашингтон Жанубий Вьетнамдаги тузумни демократик идора усули деб кўрсатишга биринчи марта беҳуда уринаётгани йўқ. Жанубий Вьетнамда ўтказилаётган ва ҳаммани ғазаблантираётган қонли террор бундай беҳуда уринишларни тамомила чиппакка чиқаради. Шу нарса диққатга сазоворки, ҳатто Жонсоннинг ашаддий тарафдорлари ҳам Жанубий Вьетнам «конституцияси» амалий жиҳатдан ҳеч қандай аҳамиятга эга эмаслигини таъкидламоқдалар.

Президент Жонсон «можарони тинч йўл билан бартараф қилиб, Вьетнамдаги низога хотима бериш»га интилмоқдаман, деб зўр бериб даъво қилмоқда. Лекин Вашингтон «можарони тинч йўл билан бартараф қилиш»ни қандай маънода тушунади? Вашингтон Вьетнам Демократик Республикаси территориясини бомбардимон қилишни кучайтириш йўли билан, Вьетнамдаги урушни авж олдириш йўли билан вьетнам халқини таслим бўлишга мажбур қилишни истайди. Аммо, бундай мўлжаллар тамомила пучдир. «Вашингтон ивнинг стар» газетаси яқинда «Шимолий Вьетнамнинг курашга бўлган қатъий иродаси бўшашганлигини кўрсатадиган ҳеч қандай далил йўқ» деб ёзади. Вьетнам халқини енгиш мумкин эмаслиги каби яққол фактни америкаликлар биринчи марта эътироф қилаётганлари йўқ.

Шундай қилиб. Американинг урушни кучайтириш сиёсатида янги босқич бўлган Гуам кенгаши айни вақтда Вашингтон стратегларининг яна жиддий хато қилганликларидан далолат беради.

С. ИВАНОВ,
Н. ЧИГИРЬ (ТАСС).

СЬЕРРА-ЛЕОНЕДАГИ АҲВОЛГА ДОИР

МОНРОВИЯ. Фритаундан хабар беришларича, миллий ислоҳот кенгашининг вакили майор Чарльз Блэйк радио орқали сўзлаган нутқида бундай деган: янги маъмурлар барча халқаро битимларга ва бошқа мамлакатлар билан муносабатлар юзасидан олинган мажбуриятларга риоя қиладилар.

Мамлакатда армия офицерларининг бир группаси ҳокимиятни ўз қўлларига олганликлари натижасида миллий ислоҳот кенгаши тузилган эди. Ҳозирги вақтда Нью-Йоркда Сьерра-Леоненинг Бирлашган Миллатлар Ташкилотидаги ваколатхонаси составида бўлган подполковник Эмбруоз Генда кенгашнинг бошлиғи қилиб тайинланди.

Миллий ислоҳот кенгаши яқин вақт ичида Серра-Леонедаги энг таниқли граждандардан иборат миллий маслаҳат кенгаши тузиш ва шундан кейин «граждан ҳукуматини тузиш имконияти туғилиши биланоқ ҳокимиятни сиёсий арбоблар қўлига топшириш» ниятидадир.

(ТАСС).

КУЧ-ҚУДРАТ МАНБАИ — ҲАМКОРЛИКДА

КПСС XXIII съезди қарорларида социалистик мамлакатларнинг бир-бири билан иқтисодий ҳамкорлигини янада ривожлантиришга боғлиқ вазифаларни ҳал этишга алоҳида эътибор берилгандир. Беш йиллик план юзасидан директиваларда Совет Иттифоқининг — дунёда энг қудратли социалистик мамлакатнинг халқаро иқтисодий муносабатлар ва иқтисодий ҳамкорликнинг асосий проблемалари юзасидан тутган асосий йўли белгилаб берилгандир.

Коммунистик ва ишчи партиялар социализм мамлакатлари ҳамкорлигининг форма ва методларини такомиллаштирмоқдалар. Халқаро социалистик меҳнат тақсимотининг афзалликларидан янада самарали фойдаланиш йўлларини ишлаб чиқаркан, улар ҳар бир социалистик мамлакат ва бутун жаҳон социалистик системасининг ишлаб чиқариш кучларини янада тез суръатлар билан ривожлантириш, социализм ва коммунизмнинг моддий-техника базасини ривожлантириш ва мустаҳкамлаш, халқ оммасининг фаровонлигини ошириш учун қўшимча шарт-шароитлар яратмоқдалар.

1965 йилда кўпгина социалистик мамлакатларда якунланган беш, олти ва етти йиллик планлар, шунингдек келгуси беш йилликда янада ривожланиш юзасидан ишлаб чиқилган программалар социалистик экономиканинг тўхтовсиз ўсиб бораётганлигидан далолат бериб турибди. Совет Иттифоқида етти йиллик давомида (1959—1965 йиллар) саноат ишлаб чиқариши ҳажми 84 процент, Руминияда 6 йиллик (1960—1965 йиллар) давомида 2, 3 баравар, Болгарияда беш йиллик давомида (1961—1965 йиллар) 71 процент, Венгрияда 47 ва Польшада 50,5 процент ўсди.

Шу давр мобайнида қатор социалистик мамлакатларда хўжаликни ривожлантиришда маълум қийинчиликлар ва диспропорцияни бартараф этиш лозим бўлиб қолди. Лекин шунга қарамай жаҳон социализм системасида саноат ишлаб чиқариши капиталистик мамлакатлардагидан 10 процент ортиқ, яъни 43 процент ўсди. Жаҳон саноат ишлаб чиқаришида социалистик мамлакатларнинг улуши 1950 йилда 20 процентни ташкил этган бўлса, 1965 йилда 38 процентга етди. 1965 йили саноат маҳсулоти ҳажми 9 процент кўпайди. Йиллик ўсиш Болгарияда 13,7 процентни, Венгрияда 5 процентни, ГДРда 6,1 процентни, КХДРда 14 процентни, Монголия Халқ Республикасида 7,4 процентни, Польшада 9,1 процентни, Руминияда 13,1 процентни, СССРда 8,6 процентни, Чехословакияда 7,9 процентни ташкил этган.

Бу маълумотлар иқтисодий ҳамкорлик социалистик давлатлар экономикасига ва айниқса илгари иқтисодий жиҳатдан қолоқ бўлиб келган давлатлар экономикасига қанчалик самарали ёрдам берганлигини яққол кўрсатиб турибди. Шу нарса тўла аёнки, иқтисодий жиҳатдан илгари қолоқ бўлиб келган мамлакатларнинг ўсиши илгари иқтисодий жиҳатдан тараққий этган социалистик мамлакатларда ўсиш суръатларини сунъий равишда тўхтатиб туриш йўли билан амалга оширилаётгани йўқ. Социализм мамлакатларининг индустриал куч-қудрати саноат ишлаб чиқаришининг юксак суръатлар билан ривожланаётганлиги туфайли янада ошиб бормоқда.

Барча мамлакатларда қишлоқ хўжалиги ва саноат маҳсулотларининг бир-бирига нисбати анча ошди. Кейинги йилларда социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг саноати улушига саноат ва қишлоқ хўжалиги маҳсулотининг тахминан 75 проценти тўғри келди.

Жаҳон социализм системаси саноат ишлаб чиқаришининг ривожланиши саноат ишлаб чиқариши структурасида илмий-техника революцияси туфайли вужудга келган жиддий сифат ўзгаришлари билан характерланади. Электро энергетикаси, машинасозлик, химия саноати, металлургия, электроника тармоқлари жадал суръатлар билан ўсмоқда.

Социалистик ҳамдўстликда Совет Иттифоқи энг қудратли мамлакатдир. 1965 йилда унинг улушига социалистик мамлакатлар саноат ишлаб чиқаришининг тахминан учдан икки қисми ва жаҳон саноат ишлаб чиқаришининг қарийб 20 проценти тўғри келди. Йирик ва юксак тараққий этган кўп тармоқли экономикаси, малакали илмий-техника кадрлари, жуда катта истеъмол бозори мавжуд бўлган Советлар мамлакати бошқа социалистик мамлакатларнинг экономикасини ривожлантиришга катта таъсир кўрсатмоқда.

СССРнинг социалистик мамлакатлар билан иқтисодий ва техникавий ҳамкорлигида уларнинг халқ хўжалигида етакчи тармоқлар ва энг аввало оғир индустрияни ривожлантиришга кўмаклашиш асосий йўналишлардан биридир. Совет Иттифоқининг техникавий ёрдам бериш юзасидан олган барча мажбуриятларининг 80 проценти шунинг учун ҳам оғир саноат объектларини барпо этиш билан боғлиқдир.

Қардош мамлакатларда мамлакатимизнинг техникавий ёрдами билан тахминан 1400 иншоот, шу жумладан 145 электр станцияси, 120 дан кўпроқ қора ва рангли металлургия корхонаси, 50 кўмир саноати объекти, 100 дан кўпроқ химия ва нефтни қайта ишлаш саноати корхонаси, тахминан 150 та машинасозлик ва металлни қайта ишлаш заводи ва бошқаларни қуриш мўлжалланган. Ҳозирги пайтда қарийб 780 объект фойдаланишга топширилди. 1965 йилда 2,6 миллион тонна пўлат ишлаб чиқарган Краков (Польша) металлургия комбинати, йилига 1 миллион тонна чўян, 1,3 миллион тонна пўлат ва 1 миллион тонна прокат ишлаб чиқарадиган Кремиково (Болгария) металлургия комбинати, Кошицадаги Шарқий Словакия металлургия комбинати ва кўплаб бошқа объектлар ана шулар жумласидандир.

Ўз навбатида социалистик мамлакатлар Совет Иттифоқига ҳам асбоб-ускуналар ва бошқа товарлар етказиб бермоқда. Масалан, бизнинг мамлакатимиз Болгариядан электротехника, юклаш ва ташиш ускуналари, қишлоқ хўжалик машиналари, Венгриядан органик бўёқлар ишлаб чиқариш заводлари учун, ГДРдан сунъий ва синтетик тола заводлари учун, Польшадан қанд заводлари учун, Руминиядан нефтни қайта ишлаш саноати ва Чехословакиядан химия саноати корхоналари учун ускуналар олмоқда. Шунингдек, социалистик мамлакатлардан Совет Иттифоқига анчагина миқдорда газлама, пойафзал, мебель ва бошқа товарлар келтирилади.

Янги беш йиллик мобайнида Совет Иттифоқининг социалистик мамлакатлар билан ҳамкорлиги янада тараққий этади. Партия XXIII съезди барча социалистик мамлакатлар билан СССРнинг сиёсий, иқтисодий ва бошқа алоқаларини ривожлантириш ҳамда мустаҳкамлаш, социалистик ҳамдўстликнинг жипслигига ҳар томонлама таъсир ўтказиш ва унинг қудрати ҳамда таъсирини ошириш, социализм мамлакатлари Коммунистик партияларининг ғоявий-сиёсий ва ташкилий алоқаларини марксизм-ленинизм принциплари асосида ривожлантириш ва мустаҳкамлашни Совет Иттифоқи ташқи сиёсий фаолиятининг асосий йўналишларидан бири деб таъкидлаб ўтди.

Янги беш йилликда социалистик мамлакатларда ҳамкорликни янада мустаҳкамлаш аҳоли моддий фаровонлигини ошириш ва социалистик мамлакатлар экономикасини янада ривожлантириш юзасидан белгиланган планларнинг муваффақиятли бажарилишига ҳар томонлама ёрдам беради. 1966—1970 йиллар учун мўлжалланган битимларда Совет Иттифоқининг қардош мамлакатларга тахминан 600 объектни қуриш учун ускуналар комплектини етказиб бериши ва техника ёрдами кўрсатиши планлаштирилган. Совет Иттифоқининг социалистик мамлакатлар билан иқтисодий ва техника ҳамкорлигида ҳар бир мамлакатнинг экономикасини янада тезроқ ривожлантириш ва бутун жаҳон социализм системасини мустаҳкамлаш учун ҳал қилувчи аҳамиятга эга бўлган оғир саноат ва энергетиканинг йирик корхоналарини қуриш ва реконструкция қилиш соҳасида ёрдам бериш бундан кейин ҳам асосий йўналиш бўлиб қолади.

Ўртоқ Л. И. Брежнев КПСС XXIII съездига ҳисобот докладида айтганидек ҳозир иқтисодчиларимиз ишлаб чиқаришни янада ихтисослаштириш ва кооперативлаштириш, халқ хўжалик планларини бир-бирига янада рационалроқ боғлаш проблемалари устида ишламоқдалар. Ҳозирги замон илмий-техника революцияси натижаларидан социалистик мамлакатларнинг иқтисодий ва илмий-техника жиҳатидан ҳамкорлик қилиши туфайлигина рационал фойдаланиш мумкин. Техника революцияси шароитида айрим мамлакатлар ҳозирги пайтда жиддий аҳамиятга эга бўлган халқаро даражага эришиш учун муҳим тадқиқот ва конструкторлик ишларини ўз кучлари билан амалга оширишга қодир эмасдир. Шу туфайли социалистик мамлакатлар ўртасида илмий-тадқиқот ва лойиҳалаш-конструкторлик ишларида кучларни бирлаштириш ва илмий-техника ҳамкорлигини янада кенгроқ ҳажмда амалга ошириш зарурати туғилади.

Қардош мамлакатлар ўртасидаги иқтисодий алоқалар системасида ташқи савдо ҳамон катта ўрин тутади. Социалистик мамлакатлар — социалистик иқтисодий ҳамкорлик аъзолари томонидан 1966—1970 йиллар учун мўлжаллаб тузилган савдо-сотиқ битимларига биноан ўзаро товар обороти 50 процент ўсади.

КПСС XXIII съездининг Совет Иттифоқи ва бошқа социалистик мамлакатлар ўртасидаги иқтисодий алоқаларни янада ривожлантириш тўғрисидаги қарорлари ҳаёт талаби, жаҳон социалистик системасини тараққий эттириш талабларидан келиб чиққандир. Бу қарорлар ўзаро иқтисодий ҳамкорликнинг янада кучайтирилишига, бутун социалистик ҳамдўстликнинг мустаҳкамланишига имкон беради.

С. ХЕЙФЕЦ,
иқтисод фанлари кандидати.

БЕЛЬГИЯ. Брюсселнинг бир неча минглаб аҳолиси Американинг Вьетнам халқига қарши агрессиясини тўхтатишни талаб қилиб шаҳар кўчаларига чиқишди. Суратда: намойишчиларни кўриб турибсиз.

ЮПИ—ТАСС фотоси.

МАДЕЙРА. Вулқонлар натижасида Атлантик океанида юзага келган бу орол Африканинг шимоли-ғарбий қисмида жойлашган. Орол нуқул тоғлардан иборат бўлишига қарамай хушҳаво, хушманзара жойдир. Бу ерда узум, банан, шакар қамиш экилади, «Мадейра» ичимлиги бутун жаҳонга машҳур. Ажойиб табиий иқлимга эга бўлган бу оролга саёҳатчилар жуда кўп келишади. Суратда: Мадейра пойтахти Фуншал шаҳри кўчаларида. Газета сотувчи бола.

А. Катнов ва С. Преображенский фотоси.
(ТАСС фотохроникаси).

АЖОЙИБОТЛАР... ҚИЗИҚ ҲАНГОМАЛАР

ИНСПЕКТОРНИНГ ЎЗИ ҲАМ ҲАЙРОН

Мельбурн портида маҳаллий божхона инспектори божхонанинг янги ходимларини контрабандачилар қўлланадиган маккорона усуллар билан таништириб юрарди. Инспектор экскурсияни амалий иш билан боғлаш мақсадида ўз шогирдларини яқиндагина божхонанинг барча расмиятчиликларидан ўтган инглиз савдо кемасига олиб келди. Кеманинг совутгич хонасида инспектор девордан иссиқлик ўтказмайдиган қатламни тортган ҳам эдики... анқайиб қолди. Божхона ходимларига 850 та транзистор приёмниги «хўмрайиб» туришарди.

«УШЛАБ ҚОЛИНГАНИНИ БЕРСАНГ БАС!»

Канада заводларидан бирида ойлик иш ҳақи бериладиган деразa олдида бир безори пайдо бўлиб қолди. У қўлидаги қуролини уёқ-буёққа силкитаркан, кассирга қараб дўқ қила бошлади: «Ошна, ойлик-пойлигингни қўй! Менга солиқ сифатида қанча ушлаб қолган бўлсанг, шунисини берсанг бас!»

ЧЕКИШ ТАШВИҚОТЧИЛАРИ

1964 йилда Америка олимлари тамаки чекиш ўпка ракининг пайдо бўлишига олиб келади, деган хулоса чиқарганларидан кейин Қўшма Штатларда бу аҳмақона одатга қарши аёвсиз кураш олиб борадиган махсус агентлик пайдо бўлган эди. У қандай натижаларга эришганлиги ҳали ҳам сирлигича қолмоқда. Бироқ, бошқа бир давлат органи тиниб-тинчимаяпти. АҚШ деҳқончилик министрлиги биргина Япония, Таиланд ва Австриянинг ўзидагина Америка сигаретларини ташвиқот қилишга ҳар йили 240 минг доллар сарфламоқда. Министрлик Миср пирамидалари, Эйфель минораси ва дунёдаги бошқа диққатга сазовор жойлар олдида оғзидан тутун чиқариб турган икки хушрўй аёл суратга олинган «Ҳузур-ҳаловат дунёси» деган реклама фильми учун 100 минг доллардан кўпроқ маблағ сарфлади. Фильм 13 мамлакатда намойиш қилинмоқда.

НИҚОБ

Англиянинг катта аэродромлар яқинида жойлашган шаҳарларида қулфни бузиб ўғирлаш ҳоллари кескин кўпайиб кетди. Скотланд-Ярд кўпгина ҳодисаларни текшириб чиққандан кейин шундай бир қизиқарли хулосага келди: «Ўғриларнинг тушиши самолётларнинг жўнаш жадвалига тўғри келади».

Маълум бўлишича, ўғрилар учаётган реактив самолётларнинг шовқинидан фойдаланишар экан. Биринчидан, шовқин қароқчилар учун яхши ниқоб бўлиб, қулфни бузаётганлиги ҳеч кимга эшитилмас экан. Иккинчидан, жуда кучли шовқин банклар ва магазинларда ишлаётган кишиларнинг асабини бузар ва соқчиларнинг ҳушёрлигини камайтирар экан.

ОБ-ҲАВО

Бугун республикамизнинг айрим районларида ҳаво ўзгариб турсада, ёғингарчилик бўлмайди. Қорақалпоғистон АССР ва Хоразм областида 8-13 даража, қолган областларда эса 20-25 даража иссиқ бўлади.

Тошкентда ҳавога бир оз булут чиқсада, ёғингарчилик бўлмайди. Жанубий-шарқ томондан секундига 3-7 метр тезликда шамол эсиб туради. Ҳарорат 23-25 даража ўртасида бўлади.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

РАДИО БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

8.25 — Ўзбек халқ куйлари. 9.30 — Рақс ритмлари. 9.45 — «Ишнинг кўзини билиб» (тож.). 11.10 — Яна сафда (рус.). 11.25 — Концерт. 12.15 — Спорт. 12.30 — Ўрта Осиё республикалари куйлари. 13.30 — Қўшиқлар. 16.10 — «Ўзбек маданиятининг фахри» (концерт-очерк). 18.10 — Ленин ҳақида ҳикоялар. С. Кривой. «Ленинча сафда». 18.30 — Қўшиқлар. 19.20 — Қорақалпоқ куйлари. 20.00 — «Ўзбекистон қурилишларида» радиожурнали (рус.). 20.45 — «Диний урф-одатларнинг зарари» (суҳбат). 21.20 — Концерт (қишлоқ хўжалик ходимлари учун). 22.00 — Дунё воқеалари. 22.10 — Куйлар. 22.40 — «Янги замон кишиси» (рус.). 23.20 — Концерт (янги Тошкентни қураётганлар учун).

ТЕЛЕВИДЕНИЕ БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 10.55 — **Эшиттиришлар программаси**, 11.00 — **Кўлга тушган камалак** (қўғирчоқ фильм). 11.30 — **Капитан Тенкеш** (бадиий фильм).

Ўзбек тилида: 12.20 — **Кичик ўғил кўчаси** (бадиий фильм).

14.00 дан — **Москва кўрсатади.**

Тошкент кўрсатади

Рус тилида: 17.55 — **Эшиттиришлар программаси**, 18.00 — **Телевизион янгиликлар**, 18.15 — **Қувноқ поезд** (болалар учун). 18.40 — **Ленин мукофотига номзодлар**, 19.00 — **Никоҳга розилик** (бадиий фильм).

20.10 — **Эртаги кун программаси.**

Ўзбек тилида: 20.15 — **Телевизион янгиликлар**, 20.30 — **Ленин кўрсатган йўлдан** («Октябрь» программаси). 20.50 — М. Каримов. **Қалам қошлигим** (Область театрлари фестивали). 22.50 — **Яхшидан боғ қолади.**

20.30 дан — **Москва кўрсатади.**

Тошкент кўрсатади

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 17.55 — **Эшиттиришлар программаси**, 18.00 — **Концерт** (болалар учун). 18.20 — **Олий математика** (сиртдан таълим олаётган студентлар учун ўқув программа).

19.15 — **Телевизион янгиликлар** (рус тилида).

19.25 дан — **Москва кўрсатади.**

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРДА — 28/III да кундуз **Демон**, кечқурун **Спартак**, 29/III да кундуз **Франческа-да-Римини**, кечқурун **Дилором.**

ҲАМЗА НОМЛИ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 28/III да кундуз **Вероналик икки йигит**, кечқурун **Қирол Лир**, 29/III да кундуз **Оқ кабутар**, кечқурун **Ўғирланган умр.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 29/III да **Гули сиёҳ.**

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — Катта цирк томошалари. **Ҳиндистон филлари аттракциони.** Кундуз соат 12, 3 ва кеч 7 ярымда бошланади.

КИНО

Салом, кичкинтой! — «ЎЗБЕКИСТОН», «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун), «СПУТНИК» (кундуз соат 1, 3, 5, кеч 7 ва 9 да), НАВОИЙ номли (эрталаб 11, кундуз 3, 5, кеч 8-20 минут ва 10 да), «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз 3, 5 ва кеч 7 да).

Севиш тақиқланади — «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун), «ДРУЖБА» (2-залда жуфт соатларда).

Токио олимпиадаси — «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун), «ДРУЖБА» (эрталаб соат 11, кундуз 3 ва кеч 7 да), «ФЕСТИВАЛЬ» (эрталаб 11 ва кундуз 1 да).

Авлиё Йонни бошидан жудо қилиш — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 12, 4 ва кеч 7-45 минутда), СОБИР РАҲИМОВ номли (кундуз 12, 2 ва кеч 8 да).

Катя ва тимсоҳ — «ЧАЙКА» (эрталаб соат 10 да), НАВОИЙ номли (эрталаб 10 да).

Қиз ва акс-садо (эрталаб соат 10 да), **Жазда фақат қизлар** (кундуз 2, кеч 6 ва 8 да) — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ».

Ҳамма учун эртак (эрталаб соат 10 ва 11 да), **Тиш докторининг саргузашти** (кундуз 12, 2, кеч 6, 8 ва 10 да) — «СПУТНИК».

Уч бақалоқ — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун).

Ночорлик — «МИР» (кундуз ва кечқурун).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА

28 мартда

Бухоро область ўзбек давлат музикали драма ва комедия театри коллективининг

концерти

Ўзбекистон ССР халқ артисти **Назокат Неъматова**, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист **Вафо Бақоев**;

солистлар: **Наби Юсупов, Лайло Жафарова, Меликўзи Қурбонов, Раҳматилла Худайқулов, Шарофат Муҳиддинова** ва бошқалар қатнашади.

Концерт кеч соат 7 ярымда бошланади.

Билетлар сотилмоқда.

Бизнинг адрес ва телефонлар — СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ТОШКЕНТ, «ПРАВДА ВОСТОКА» КЎЧАСИ № 26. Редактор — В36543. Редактор ўринбосарлари — В37914, В39323. Масъул секретарь — В34455. Масъул секретарь ўринбосарлари — В37283. Партия турмуши — В33469, В37221. Марксизм-ленинизм назариясини пропаганда қилиш, халқаро ҳаёт — В31218. Коммунистик тарбия — В31455. Саноат, капитал қурилиш ва транспорт — В34780. Совет қурилиши — В33258. Қишлоқ хўжалик — В67604. Адабиёт ва санъат — В32036, В37221. Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — В34*51. Маҳаллий ахборот — В32347. Оммавий ишлар ва хатлар — В38679, В33553. Иллюстрация — В34524. Стенографистка — В37343. Корректура — В37162. Эълонлар — В38142. Коммутатор — В30249, В30250, В30251, В30252, В30253, В30254, В30255, В30256, В30257, В30258.

№ А — 73. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бирлашган нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри. Индекс 64543. Р. 05244.